

Kunics Zsuzsanna – Tarnóczy Attila

Várostörténeti mozaikok

Röviden Kanizsa 146 épületéről

A borítón a Deák tér 19. század végén készített fényképe.

*A hátsó borító szobabelsőt mutató képe a Weiser J. C. feliratú épületben készült
(Weiser-ház).*

*A képek Merkly-Belus Józsefnek a Thúry György Múzeumban őrzött
fényképalbumából származnak, Belus Lajos felvételei.*

Kunics Zsuzsa – Tarnóczy Attila

Várostörténeti mozaikok

Röviden Kanizsa 146 épületéről

Kunics Zsuzsa – Tarnóczy Attila

Városthörténeti mozaikok
Röviden Kanizsa 146 épületéről

Nagykanizsa, 2007

Tördelők és technikai szerkesztők:
Balaskó Livia
Kövesdi Katalin

Kiadja a Czupi Kiadó
8831 Nagykanizsa, Pityer u. 19.
Tel.: 93 320 766
Honlap: www.czupi.hu

ISBN: 978-963-9782-01-3

Nyomda:
Nagykanizsai Szociális Foglalkoztató Kht., Nagykanizsa
Felelős vezető: Dr. Berlinger Henrikné

ELŐSZÓ

A 2003-as év elején érlelődött bennem meggyőződéssé az ötlet, hogy hasznos és egyben – akár civil erővel is – megvalósítható lenne a várostörténeti szempontból érdekes, még létező épületeink történetét megörökítő emléktáblák állítása. Az elképzelésnek értelmét láttam ismeretterjesztési, idegenforgalmi okokból, de öreg házaink nagyobb megbecsülését is vártam tőle.

A megvalósításnak volt egy akadálya, amely megkérdőjelezte a terv realitását: a szükséges ismeretekkel nem rendelkezttem. Így kerestem meg, segítségét kérve, Kunics Zsuzsa muzeológust, a város érintett korszakának legjobb ismerőjét. Támogatását azóta is élvezem, időközben azonban kiderült, hogy a szükséges adatok egy része a kevésbé frekvenciált épületek esetében hiányzik. Ezért kellett nekem is adatgyűjtésbe kezdenem, amire a könyvtár helyi napilapokról készült – szinte teljes – mikrofilmes gyűjteménye adott lehetőséget.

Így készülhetett el, közös munkánk révén ez a 146 épület történetét ismertető füzet. A táblák azonos kivitelezése a legtöbb esetben az adatközlés igen erős terjedelmi korlátját jelentette, máskor pedig már helyére került az emléktábla, amikor fontos, addig nem ismert adathoz jutottunk. A kötet végén, a jegyzetekben ezekből az új adatokból pótlólag többet közlünk. A pótlólagos adatok létre, és a jegyzetekbeli helyére a tábla képe melletti, a szögletes zárójelek közötti szám utal (pl.: [12]).

A kötet az épületek emléktábláit utcánként tartalmazza. Nevük szerint kereshetjük az épületek helyét a kötet végén, a névmutatóban.

Magánszemélyek, cégek, intézmények, hivatalok, egyesületek áldozatkészsége révén jelenleg meghaladja a százat is a gazdára talált táblák száma. Nevük a kötetben megörökítésre került.

Állíttatóra vár viszont a többi, amelynél a tábla tervén még nem szerepelhet a tulajdonosa. („A hitközség háza”, a „Király Sörfőzde” és a „Ravatalozó” elnevezésű házakra a későbbiekben sem kerül ki a könyvben szereplő terv szerinti tábla.)

Az állíttatás módjáról, lehetőségéről tájékozódni lehet a szerzőknél, illetve a Draskovics Gravo-Stúdiónál.

Tarnóczy Attila

AZ ÉPÜLETEK TÖRTÉNETÉBŐL

Városházi bérház

helyi jelentőségű épület

Egykor a Fő út sarkán állott, 1873-ban épült városháza megmaradt épületrésze. Előbb polgári fiúiskolának szánták, de bérházként épült fel. Berg Károly budapesti építész tervei alapján 1872-ben készült el, kivitelezője a tervező és Hencz Antal helyi építész volt. A földszinti üzletek fölé akkor költözött a kilenc magyarországi főtávirdai központ egyike.

Az emléktáblát állíttatta a 2004. esztendőben:
Informatikai és Hírközlési Minisztérium

[1]

ADY u. 1.

Melczer-ház

helyi jelentőségű épület

A 19. század első felében épülhetett. A századforduló tájékán került a cégét 1887-ben alapító Melczer Jakab üvegkereskedő birtokába. Fitos Gyula fényképész udvari műtermét 1912-ben építették, a ház tetőzetét 1913-ban emelték meg. A kapualj kovácsoltvas ajtaja eredeti. A 20. század első éveiben itt volt Fischel Lajos nyomdája, a "Zala" kiadóhivatala, a Mértékhiteljesítő Hivatal megyei központja.

Az emléktáblát állíttatta a 2007. esztendőben:
(Az Ön neve)

ADY u. 3.

Kaszinó székház

helyi jelentőségű épület

Egykor itt állt az Ispita (városi kórház, szegényház) és a Szent Márton-kápolna. Helyükön a Kereskedelmi Kaszinó 1886-ban építtette fel székházát Ludwig Schöne bécsi építész tervei alapján, eklektikus stílusban.

1952-től a Helyőrségi Tiszti Klub működött az épületben.

Az emléktáblát állíttatta a 2004. esztendőben:
Honvédelmi Minisztérium

Nemzeti iskola

helyi jelentőségű épület

1806-ban itt épült fel a város első elemi (nemzeti) iskolájának emeletes háza; 1844–1850 között a tanítóképző otthona. 1878-ban a Zrínyi utcai, 1897-ben az Ady utcai oldalon készült el a mai ház, helyet adva a polgári fiú-, majd a polgári leányiskolának is. A ma is iskolaként használt épület sarkán van Kanizsa első modern térképészeti felmérésének emléke: magassági jegy 1910-ből.

Az emléktáblát állíttatta a 2004. esztendőben:
Zala Megyei Földhivatal és Földmérő Kft. Nagykánizsa

Postapalota

helyi jelentőségű épület

Új postapalotára először 1912–13-ban készültek tervek, az építkezés azonban csak 1921-ben kezdődött. A modern palotát Goll Elemér és Gyenes Lajos neves budapesti építészek tervezték; a berendezés helyi mesterek munkája volt. A posta és távirda korábbi helyéről, a Harmincadosházból (Régi Posta) 1924 nyarán költözött az új épületbe.

Az emléktáblát állíttatta a 2004. esztendőben:
Magyar Posta Részvénytársaság

MAORT-ház

helyi jelentőségű épület

1942–43-ban a MOL Rt. elődje, a Magyar Amerikai Olajipari Rt. alkalmazottai számára emelt bérház. A MAORT Nyugdíjintézet építtette Berkes József és részben Pásztor Zoltán kanizsai MAORT-építészek tervei szerint, Kalmár Zoltán vállalkozó kivitelezésében. Földszintjén volt az „Élemtár”, amely a társaság dolgozóinak biztonságos ellátását szolgálta.

Az emléktáblát állíttatta a 2004. esztendőben:
MOL Rt.

ADY u. 12.

Danneberg-ház

helyi jelentőségű épület

Itt állt az 1805-ben megnyílt 2. patika, a Halleriana épülete. Helyén épült e jellegzetes, későbarokk városi ház a 19. század első felében, klasszicista jegyekkel. Gazdája, Danneberg Mihály és Weisz Adolf híres gabonakereskedő cége 1846-tól 1944-ig létezett. 1854-ben itt kezdte működését az izraelita óvoda, majd szállóvá alakították. 1896-tól cukorkagyárnak, 1923-tól kalapgyárnak adott helyet.

Az emléktáblát állíttatta a 2007. esztendőben:
(Az Ön neve)

ADY u. 13.

Dobrin-ház

helyi jelentőségű épület

A terménykereskedő Dobrinok a 19. század elejétől működtek Kanizsán. Dobrin Benő kereskedő, a Dél-zalai Takarékpénztár alapítóinak egyike, a Rotschild-bankház közvetítője 1880-ban építtette 1500 hl-es borospincével. A házat a Szent József Egyházközség 1939-ben adakozásból vásárolta meg katolikus kultúrháznak. 1950 óta a Szent József Plébánia otthona.

Az emléktáblát állíttatta a 2006. esztendőben:

ADY u. 15.

OTI székház

helyi jelentőségű épület

Az Országos Társadalombiztosító Intézet építtette Várallyay Sándor tervei szerint. 1938-ban készült el. Alagsorában volt az irattár és a gázóvóhely, emeletén az irodák, földszintjén pedig a korszerű rendelőintézet. Utóbbi a növekvő igények miatt 1974-ben a kórház új épületébe költözött. Helyén 1994-ig a fogászati szakrendelés működött.

Az emléktáblát állíttatta a 2004. esztendőben:
Nagykanizsai Kórház és
Zala Megyei Nyugdíjbiztosítási Igazgatóság

Zerkowitz-házak

helyi jelentőségű épület

A két azonos megjelenésű házat 1894-ben építtette Zerkowitz Albert borkereskedő. Alattuk húzódik a 6 m magas, ma 1500 m² területű, hajdanán a szomszédos telkeken folytatódó, szekerekkel járható pincerendszer. Az 1805-ös alapítású, később országos jelentőségű cégnek 1931-es megszűnésekor lerakata volt Bécsben; itt 4000 hl borukat kezelték ászokhordóikban.

Az emléktáblát állíttatta a 2004. esztendőben:
VIN - 2000 KFT.

Raffaeli-ház

helyi jelentőségű épület

A 20. század legelején építtette Raffaeli Alajos cementárugyáros. Egységes megjelenésű háza bejáratának a hagyomány szerint egy pesti zsinagóga kapuját vásárolta meg. Itt élt 1971-es halála előtt Barthos Gyula erdőmérnök, aki 1945-ig a Batthyány-Strattmann hitbizomány főerdőmestere volt. Ezer hektárokból mérhető telepítési és felújítási munkája. Ornitológusként is jelentős volt.

Az emléktáblát állíttatta a 2007. esztendőben:
(Az Ön neve)

Pályaudvar

helyi jelentőségű épületegyüttes

1860-ban adta át a Déli Vasút. Épületeit Carl Schlimp tervezte, az É-i részen az alkalmazottak két kétemeletes lakóházával. Étterme első bérője Gundel György volt. Fából ácsolt, négyvágányú, 100 m hosszú csarnoka 1942-ig állt. 1882-ben épült a mozgóposta D-i háza. Állomásépülete mai képét 1908–09-ben nyerte el. Az 1860-as évek fordítóköröngös, 24 sugárvágányos körfűtőháza már nem áll.

Az emléktáblát állította a 2007. esztendőben:
(Az Ön neve)

ADY u. 67.

Ravatalozó

helyi jelentőségű épület

A mai pályaudvar területén lévő és megtelt eredeti temetője mellé a zsidó hitközség itt kapott földet gróf Batthyány Lajostól új temetője kialakítására. A temetkezések 1786-ban kezdődtek. 1854-ben adományozta a herceg a bejáratától délre eső újabb területet. Az eklektikus stílusú ravatalozót a Chevra Kadisa (Szentegylet) az általa kezdeményezett gyűjtés eredményeképp 1888-ban építtette.

ADY u. 74.

Téli gazdasági iskola

helyi jelentőségű épület

1940-ben a Királyi Pál utca 2. alatt nyílt meg a négy hónapos téli elméleti oktatást biztosító iskola. 1943-ban vette birtokba az intézmény az iskola és fiúotthon új épületét itt. Tervezője Széll budapesti építész volt. 1948-ban mezőgazdasági szakiskolává, 1950-ben technikummá alakult. 1962 és 1979 között felsőfokú technikai, majd főiskolai szinten is folytattak itt agrár szakképzést.

Az emléktáblát állította a 2007. esztendőben:
(Az Ön neve)

ADY u. 74/a

Méntelep

helyi jelentőségű épületegyüttes

Miután Somogyi Gyula megvette a palini Inkey-birtokot, Sallér Lajossal 1891-ben felépíttette az állami méntelepet. Őt épülete a gyakorlóiskola, a legénység, a feljebbvalók, a raktár számára épült; istállója két megye 160 lovának adott helyet. Jóval a városi hálózat kiépülése előtt saját vízvezeték-hálózata volt. Erre emlékeztet a kecses víztorony. A méntelep igényei miatt nyílt meg a palini posta.

Az emléktáblát állíttatta a 2007. esztendőben:
(Az Ön neve)

Inkey-kastély

helyi jelentőségű épület

Pallini Inkey János építtette az 1720-as években. Fia, Boldizsár emeltette Fürhenc, Lazsna és e kastély – mára eltűnt – kápolnáját, továbbá a Szentháromság-szobrot. A kastélyt a 19. század elején bővítették, 1999-ben átalakítva felújították. A szabadságharcban Inkey Kázmér zászlóaljparancsnok és őrnagy, János százados lett. Testvérük, Eduárd a császár szolgálatában jutott tábornoksáig.

Az emléktáblát állíttatta a 2006. esztendőben:
dr. Károlyi Attila önkormányzati képviselő

Elemi iskola és óvoda

helyi jelentőségű épület

Az akkor megnyitott új utcában ezt az iskolaházat Sallér Lajossal 1885-ben építtette első és második osztályos diákjainak a város. Ugyanekkor a 7. szám alatt a Kisdiednevelő Egyesület már második épületét emeltette, ezúttal egy sorsjegy-akció bevételeiből. 1886-ban ott volt az országos gyermekjáték kiállítás. Az 1970-es évek végétől már mindkét házat az óvoda használta, amely 2003-ban szűnt meg.

Az emléktáblát állíttatta a 2007. esztendőben:
Brenner Árpád és a Kanizsai Nyomda Kft.

Teutsch-villa

helyi jelentőségű épület

Spánier Ferdinánd Zrínyi utcától idáig terjedő telkét az 1860-as évek talán legbefolyásosabb, leggazdagabb polgára Hérics Tóth Lajos ügyvéd vette meg. Az általa létesített angolpark megmaradt részében 1925-ben építtette fel házát Teutsch Gusztáv drogista. Az épületet Szeghalmy Bálint városi mérnök tervezte. Nagy József – a város polgármestere 1948–49-ben – itt lakott hivatali idejében.

Az emléktáblát állíttatta a 2007. esztendőben:
(Az Ön neve)

BAJZA u. 2.

Szekeres-ház

helyi jelentőségű épület

A Tóth Lajos ügyvéd által létesített, Batthyány utcáig nyúló parkkal volt a Szekeres család tulajdonában. Dr. Szekeres József 1885-től 1921-ig, haláláig az új kórház első vezetője, felesége a Keresztény Jótékony Nőegylet elnöke volt. Idősebb Szekeres József – 1848–49 hadnagya – halálakor, 1894-ben a Batthyány utca 6. alatti házat vették meg, ahol 1865-ig a távírda működött.

Az emléktáblát állíttatta a 2006. esztendőben:
Nagykánizsa Megyei Jogú Város Kórháza

BAJZA u. 6.

Dohányraktár

helyi jelentőségű épület

A Löwi-házból 1875-ben költözött az itt épült raktárba a Zalát, részben Somogyot ellátó dohánykezelőség. Lebontott részén 1907-ben lovagvárszerű, kétemeletes raktárpalotát épített Morandini Román, a tervező, majd emeletesre húzták e részt is. Előbbi 1945-ös kiegészése után jellegtelen lakóházzá alakították, utóbbit 1969-től húsz évig a Pannónia Cipész Ktsz használta.

Az emléktáblát állíttatta a 2005. esztendőben:
Szántó Miklós

BÁTHORY u. 2.

Tűzoltó őrtanya

helyi jelentőségű épület

1872-ben itt és a déli szomszédos telken létesítette az Önkéntes Tűzoltó Egylet őrtanyáját. A megye első –1871-ben alakult – tűzoltósága 1893-ban költözött a Kossuth Lajos térre. Zenekaruk 1883 és 1914 között működött. Még délebbre, a 4. szám alatt volt 60 évig Bisztricsányi Miklós 1845-ben épített László fürdője. Nevét Csány László tiszteletére kapta.

Az emléktáblát állíttatta a 2006. esztendőben:
Nagykanizsa Megyei Jogú Város Hivatásos Önkormányzati
Tűzoltósága, alapításának 135. évfordulóján

„Semál” kaszárnya

helyi jelentőségű épület

1874-ben hét laktanya volt Kanizsán. A laktanyácskaként (chemal) emlegetett kisebb épületeket magánszemélyek építtették, adták bérbe a katonaságnak. A III. számú ez a – 1860 előtt épített – ház volt. A 48. gyalogezred használta, és az utca akkori neve után Gábor laktanyának is nevezték. A nagy laktanyák felépülésével kiürült, a házat birtokló részvénytársaság 1890-ben megszűnt.

Az emléktáblát állíttatta a 2007. esztendőben:
(Az Ön neve)

Banki székház

helyi jelentőségű épület

A Kereskedelmi és Iparbank eklektikus székháza 1886-ban épült. Tervezője a bécsi Ludwig Schöne, kivitelezője a helyi Sallér Lajos volt. A kovácsmunkák a budapesti Jungfer Gyula remekei. Az 1867-ben alakult pénzüintézet 1896-ban a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank fiókja lett. A Néptakarékpénztárral 1922-ben egyesülve e néven folytatta itt tevékenységét 1947-ig.

Az emléktáblát állíttatta a 2005. esztendőben:
GE Hungary Rt. Fényforrásgyára

Vidor-ház

helyi jelentőségű épület

1872-ben építtette Vidor Samu, a Kanizsa Serfözde Rt. alapítói egyike, kanizsai bankok igazgatósági tagja, a segélyegylet szövetkezet elnöke. Felesége, gelsei Gutmann Hedwig, a közelet meghatározó személyisége elnöke volt a Kisdiednevelő Egyesületnek, negyvenhárom éven át az Izraelita Jótékony Nőegyletnek és társelnöke a honi ipart pártoló tulipán mozgalomnak.

Az emléktáblát állíttatta a 2004. esztendőben:
Kováts Miklós és a KM LIGHT KFT.

Schreyer-ház

helyi jelentőségű épület

Dr. Schreyer Lajos sebész, törvényszéki és pályaorvos 1887-ben épült eklektikus lakóháza. A bécsi Ludwig Schöne tervezte, ismert helyi építők, a Morandini testvérek kiviteleztek. Az 1920-as években a Dunántúli Élelmiszer- és Áruforgalmi Rt. irodáinak és raktárainak adott helyet; itt, majd a Csengery út 4. alatt működött Szerb Ernő kölcsönkönyvtára.

Az emléktáblát állíttatta a 2006. esztendőben:

 Református Hagyományteremtő és -őrző Egyesület

Rapoch-ház

helyi jelentőségű épület

1880-ban lakóházának építtette dr. Rapoch Gyula ügyvéd, eklektikus stílusban. Az épület 1945-ig családja tulajdonában maradt. Az 1930-as években itt működött az 1862-ben alapított Nagykánizsai Segélyegylet Szövetkezet, amelynek a Rapoch család tagjai évtizedeken keresztül ügyészei, igazgatósági tagjai voltak.

Az emléktáblát állíttatta a 2004. esztendőben:

 UNIQA Biztosító

[5]

CSENGERY út 5.

CSENGERY út 6.

[6]

CSENGERY út 7.

Bachrach-ház

helyi jelentőségű épület

1890-ben lakóházának építtette vállalatával Bachrach Gyula, eklektikus stílusban. A Hirschl-Bachrach cég a város egyik legismertebb vállalkozása volt. Jelentős vidéki épületek mellett városunkban a kórházat, a Bazár udvart és a polgári fiúiskolát építették. A házat 1903-tól Ledofszky Ernő kereskedő és cipőgyáros, 1935-től dr. Révffy Andor bírósági családja birtokolta.

Az emléktáblát állíttatta a 2004. esztendőben:
BAUMEISTER Kivitelező, Tervező és Szolgáltató Kft.

Hauser-ház

Hauser János, a vaskereskedő-dinasztia tagja 1843-ban vásárolta a három háznyi telket, felépíttette sarokházát. A Csengery út 11. alatt fia építtette Geiszl Mór tervei szerint, majd a házakat a Franz cég vette meg. Újabb gazdája, Breuer Izidor az 1920-as években bővítette a Zrínyi utca 46. alatti résszel. A Balassa Béla és Ludvig Zoltán tervezte Európa-házat 2000-re építtette fel Czobor Zoltán.

Az emléktáblát állíttatta a 2006. esztendőben:
PILLÉR-I Kft.

Felsőkereskedelmi iskola

Löv Lipót híres kanizsai főrabbi fáradozásai nyomán épült fel itt 1842-ben az a mára lebontott épület, amelybe átköltözhetett az izraelita elemi iskola. 1856-ban, a Dunántúlon elsőként kereskedelmi képzést indítottak, amely 1891-től közép-, 1895-től felsőkereskedelmi iskolává alakult. A jó nevet szerzett intézmény – 1933-tól a város fenntartásában – 1944-ig működött e helyen.

Az emléktáblát állíttatta a 2006. esztendőben:
DRILL-TRANS
Szállító, Járműfenntartó és Szolgáltató Részvénytársaság

Csengery Antal út 12.
műemlék épület

Az izraelita „cultus község” bérháza. Korai romantikus stílusban épült 1865-ben. Itt laktak a hitközség iskoláinak tanítói is. 1872-ben a földszint északi felén kezdte meg működését az 1878-ban új épületébe költöző polgári fiúiskola. Az 1920-as évektől itt volt a Dunántúli Élelmiszer- és Áruforgalmi Rt. és a Magyar Borkereskedelmi Rt. székhelye.

Az emléktáblát állíttatta a 2007. esztendőben:
(Az Ön neve)

CSENGERY út. 12.

Erdősy-ház
helyi jelentőségű épület

Erdősy Kornélia tanítónő eklektikus házát a csáktornyai Morandini Bálint – a Kaszinó építésével végezve – 1887-ben emelte. Kornélia testvére, a fiatalon elhunyt Erdősy Eugénia ünnepelt szubrett volt. Legnagyobb sikereit a berlini Walhalla Színház, az udvari opera énekeseként érte el. A ház egyik későbbi tulajdonosa, dr. Lékai Gyula 1956-ban a városi nemzeti bizottság elnöke volt.

Az emléktáblát állíttatta a 2007. esztendőben:
(Az Ön neve)

CSENGERY út. 24.

Weiss-ház
helyi jelentőségű épület

Weiss Jakab módos üvegkereskedő 1913-ban elkészült szecessziós elemekkel díszített, eklektikus lakóháza. Az építető monogramja a kapu feletti kovácsoltvas díszben látható. Tervezői és kivitelezői a zágrábi Pollak, Albert és Bornstein műépítészek voltak. Szücs Aladár szombathelyi épület- és műlakatos mester készítette a ház kovácsmunkáit. A családtól 1949-ben Zala vármegye vette meg.

Az emléktáblát állíttatta a 2007. esztendőben:
(Az Ön neve)

CSENGERY út. 25.

Fischel-ház

helyi jelentőségű épület

Fischel Fülöpné 1912-ben épült bérháza. Tervezői és kivitelezői Bacsics és Kosák helyi építészek voltak. Fischel Fülöp, majd fia, Lajos működtette tovább Markbreiter 1850-ben már létező nyomdáját 200-nál több könyvet adva ki. A nyomda és az 1873-ban alapított Zala, a város második lapja 1909-ig volt a családé. Könyv- és papírkereskedésük 1944-ig létezett.

Az emléktáblát állíttatta a 2005. esztendőben:
a 10 éves Czupi Kiadó

Hencz-ház

helyi jelentőségű épület

Hencz Antal építőmester háza. 1879-ben építette. Az 1880-as években helyet adott a telekkönyvi és az illetékszabási hivatalnak. A Hencz által emelt legszebb épületeink: a honvéd laktanya, a Keller-ház, a városházi bérház, a kiskanizsai templom. Vezetésével alakult meg, és működött 1871-től az Önkéntes Tűzoltó Egylet, 1876-tól az lpartestület.

Az emléktáblát állíttatta a 2005. esztendőben:

Füstfaragók Kft.
Nagykanizsa, Postakert u. 27/H

Evangelikus templom

helyi jelentőségű épület

1891-ben avatta fel a gyülekezet. A kaposvári Koch János tervezte, Morandini Román kivitelezte. Három harangját Jurisics Márton, óráját a gróf Thoroczka-cég készítette 1913-ban Budapesten. Az első világháborúban rekvirált két nagyobb harangját 1926-ban pótolták. A lelkészlakás a templommal együtt épült.

Az emléktáblát állíttatta a 2007. esztendőben:
(Az Ön neve)

Sétakerti bejárat

helyi jelentőségű építmény

1913-ban építtette a Szépítő Egylet a „barátok kertje” területén. Vajda és Gyenes fővárosi építészek tervezték. Mára ez a része maradt meg, kapui 1936-ban a temető bejáratához kerültek, a kert kőkeresztje eltűnt. Erre haladt a város első – 1915-ben a katonsaság által épített – vízvezetéke Ligetvárostól a Teleki út végéig, a tolózárait jelző táblák egyike itt látható. 1921-től a város építtette tovább a hálózatot. A helyi öntödékben készült tűzcsap és aknafedél ebből az időből származik.

A felújítási munkát végezte és az emléktáblát állíttatta a 2007. esztendőben:
az 1926-ban alapított Délzalai Víz- és Csatornamű Zrt.

CSENGERY út 45.

Villanyerő telep

helyi jelentőségű épület

A 19. század végétől 1928-ig itt működött a Merkur Vasművek. Öntöttvas gyártmányai helyenként még fellelhetők a város utcáin. Az épületben helyezte üzembe Nagykánizsa második villanyerő telepét 1934-ben a DEDÁSZ RT. jogelődje, a Drávavölgyi Villamossági Rt.

Az emléktáblát állíttatta a 2003. esztendőben:
Déldunántúli Áramszolgáltató Rt. Nagykánizsai Kirendeltsége

[8]

CSENGERY út 49.

„SZAKI”

helyi jelentőségű épület

Lányi Pál pénztárnok bérháza 1898-ból. Tervezője és építője Sallér Lajos volt. Az öt lakásos, egy 1944-es bombázáskor megsérült épületet a város vasutasai állították helyre, alakították művelődési házukká. A „Szaki”-ként emlegetett intézmény neves műkedvelő csoportokat működtetett. Legismertebbé talán Altai József vezette színjátszói, Papp László vezette néptáncosai, Kodály kórusa váltak.

Az emléktáblát állíttatta a 2006. esztendőben:
a VOKE Kodály Zoltán Művelődési Ház fennállása 60. évében
a Vasutasok Szakszervezete

CSENGERY út 67.

Kávégyár

helyi jelentőségű épület

1905-ben kezdte meg itt működését a Pátria Pótkávégyár. A helyi alapítású gyárat 1909-ben megvette a Franck Henrik és Fiai cég, amely a „Valódi” *Franck* Kávépótlékkal országos hírre tett szert. 60-80 dolgozójukat és cikóriatermelők sorát foglalkoztatták. Az 1933-tól szünetelő gyárban 1939-től lengyel menekültek éltek, majd internálótábor lett. Megmaradt része ma lakóház.

Az emléktáblát állíttatta a 2004. esztendőben: SOM „Cafe” Kft., a *Franck* termékek magyarországi forgalmazója

Király Sörfőzde

helyi jelentőségű épületegyüttes

Helyi vállalkozók alapították. Az építkezést Konecny és Nedelnik prosznitzi mérnökök vezették. Berendezését a híres Ringhofer cég szállította. 1894-ben már termelt, elkészült iparvágánya, a Csengery út 109. alatti sörcsarnoka is; ezt 1922-ben kenyérgyárrá alakították. Söreit hamar megkedvelték az adriai tengerparton, osztrák, német, cseh területeken. Ma a többször leszerelt gyár malátagyára üzemel.

Szent Anna-kápolna

helyi jelentőségű épület

Az erdőirtás helyére települt szőlőhegy kápolnája az 1870-es évek elején épülhetett. 1887-ben felszentelt harangját 1923-ban pótolni kellett. Eredeti, Keresztelő Szent Jánost ábrázoló oltárképét két gazda vásárolta 1888-ban, az Ispita kápolnája bontásakor. A képet a 18. század végén adományozta Pfaff János „frank pékmester”, a neves pékek sorát adó család első tagja.

Az emléktáblát állíttatta a 2005. esztendőben: Dr. Fekete Ágoston családja

Felsőtemplom

műemlék épület

1764-ben Nepomuki Szent János tiszteletére egy kisebb barokk templomot emeltek itt temetőkápolnának, amelyet a piaristák gondoztak. 1824-ben megnagyobbították, tornyot építettek hozzá. 1942-ben a 18. századi hajórészek lebontása után egy nagyobb alapterületű, modern részt építettek a 19. századi toronyhoz és hajórészlethez. Titulusa 1943 óta Jézus Szíve.

Az emléktáblát állította a 2005. esztendőben:
Gerócs család

[38]

DEÁK tér

Szomolányi-sarok

helyi jelentőségű épület

A Nagykánizsai Takarékpénztár; a megye első bankja építette székházaként 1879—1888 között, eklektikus stílusban. A földszinten működött a 20. század elején ifj. Wajdits József könyv- és lapkiadó kereskedése, majd Szomolányi Gyula divatáruháza. 1988—90-ben a korábban elbontott kupolát újra építették. Címereit 1992-ben a Városvédő Egyesület készítette.

Az emléktáblát állította a 2003. esztendőben:
Litter és Babati család

[10]

DEÁK tér 1.

Grünhut-ház

műemlék épület

A Grünhut család lakóháza. 1860 körül épült, romantikus stílusban; erkélye felett gótikus stílust idéző mérműves rozettákkal, homokkő oroszlánfigurákkal. Földszintjén a család híres gabonakereskedése működött.

Grünhut Alfréd kereskedő, bankár és neves műgyűjtő volt; numizmatikai és metszetgyűjteményét a múzeum őrzi.

Az emléktáblát állította a 2003. esztendőben:
a tíz éves Saubermacher-Pannonia Kft.

DEÁK tér 2.

Hild-ház

helyi jelentőségű épület

A 19. század második felében épült kereskedőház, amely helyet adott a Hild Ferenc kőfaragó és fia által 1882-ben alapított „első nagykanizsai temetkezési vállalat”-nak. Üzletük mellett az 1920-as évektől itt működött a Gazdák Biztosító Szövetkezete is. Hild István emlékére a város polgárai 1926-ban jótékony célú temetkezési egyletet hoztak létre.

Az emléktáblát állíttatta a 2004. esztendőben:
"Fekete Rózsa" Temetkezési Bt. Nagykánizsa

Lackenbacher-ház

műemlék épület

Lackenbacher Heinrich építtette a 19. század közepén, romantikus stílusban. Itt működött a család élelmiszer-nagykereskedelmi cégének irodája. 1898-ban Grünhut Alfréd gabonakereskedő, műgyűjtő vásárolta meg. Így hosszú ideig Grünhut-házként ismerték. 1940-től a Jézus Szíve Római Katolikus Plébániának ad otthont.

Az emléktáblát állíttatta a 2004. esztendőben:
Lackenbacher család

Axenti-ház

műemlék épület

Axenti György borkereskedő lakóháza. 1817-ben épült, klasszicista stílusban. 1845—1872 között az épületben működött a megye első bankja, a Nagykánizsai Takarékpénztár, majd az országos szakteknitelyű Reichenfeld Gyula magnagykereskedő és exportőr üzlete.

Az emléktáblát állíttatta a 2004. esztendőben:
OTP Bank Rt. Nyugat-dunántúli Régió

Scherz-ház

helyi jelentőségű épület

Az épület a 19. század közepén már állt, de mai homlokzata a század végéről származhat. Scherz Albert, a csurgói uradalmat is bérlő gabonakereskedő háza. Scherz 1860 tájékán alapította nagykereskedő cégét Engländer Lajossal. A nevéssé váló cég fiókot működtetett Budapesten is. A Scherz család tagjai a későbbiekben is jelentős szerepet játszottak Kanizsa gazdasági életében.

Az emléktáblát állíttatta a 2007. esztendőben:
(Az Ön neve)

DEÁK tér 6.

König-ház

helyi jelentőségű épület

Az egykor itt állott kis földszintes ház helyén 1898-ban Wusztl Lajos építtette, eklektikus stílusban. 1916-ban dr. König József fogorvos vásárolta meg, róla nevezték el az épületet. Az ő megrendelésére készítette 1927-ben Éber Sándor festőművész a bejáratnál látható Szent Apollóniát, a fogászok védőszentjét ábrázoló freskót.

Az emléktáblát állíttatta a 2004. esztendőben:
Nagy Béla

[13]

DEÁK tér 7.

Wellisch-ház

helyi jelentőségű épület

A 18. századi városképet idéző barokk oromfalas polgárházak egyik utolsó példája. Tulajdonosai a boltjukat itt működtető fűszer- és gyarmatáru-kereskedők voltak: a 19. század második felében Wellisch Sámuel, 1901-től Rosenthal Jakab. Az 1930-as évektől Kelemen Rezső fűszer, csemege, gyarmatáru nagy- és kiskereskedése működött az épületben.

Az emléktáblát állíttatta a 2006. esztendőben:
A Csokitanya tulajdonosa, Péter József

DEÁK tér 9.

Pollák-ház
helyi jelentőségű épület

Pollák József borkereskedő 1896-ban épült, eklektikus lakóháza. Tervezője a bécsi Ludwig Schöne. Szecessziós hatású erkélye felett az építető PJ monogramja látható. A borkereskedésen kívül itt működött a Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár, a könyvkötő, nyomdász és papírkereskedő Schless család üzlete és 1922-től az Orangyal Gyógyszertár.

Az emléktáblát állíttatta a 2003. esztendőben:
Kalmár Dóra

Bajer-ház
helyi jelentőségű épület

Bajer Vince cukrász lakóháza. 1903-ban épült, szecessziós stílusban. A sarokrészen működött az elegáns Bajer Cukrászda, majd a neves Makoviczky és a Muskátli Cukrászda.

Az emléktáblát állíttatta a 2003. esztendőben:
Vodafone Magyarország Rt.

Honvéd laktanya
helyi jelentőségű épületegyüttes

A Sugár út 9. alatti laktanya helyett épült. Rauscher Miksa tervezte. Helyi mestereket is alkalmazva kivitelezte Harkányi Ede. 1902-ben adták át. A főkapu belső oldalán volt a laktanya órája. Az irodák, a kórház, a tisztek és altisztek lakásai a D-i épületekbe kerültek. Oldalt a légénység két épülete állt. Minden más építmény a hátsó pótraktár mögött volt. Laktanyaként 1955-ig használták.

Az emléktáblát állíttatta a 2007. esztendőben:
(Az Ön neve)

**Somogyszentmiklósi
templom**
műemlék épület

Nagyboldogasszony titulussal 1765-ben épült az akkoriban somogi faluban. Hofstädter Kristóf uradalmi építésszel építtethette Festetics Kristóf. A négykaréjos, centrális alaprajzú épület mintaképe lett az Inkey-kápolnának. Bejárata felett az építtető rokokó címere van, amely a kapu- és ablakkeretekkel együtt a keszthelyi Thomas Naderer munkája lehet. A falképek és a faszobrok is 18. századiak.

Az emléktáblát állította a 2006. esztendőben:
miklósfai Közművelődési és Városszépítő Egyesület

Szegő-ház
helyi jelentőségű épület

1892-ben építtette Szegő (Schlesinger) Gyula fakereskedő Hencz Antal terve szerint. A ház lakója volt dr. Villányi Henrik, a felsőkereskedelmi iskola igazgatója, a Zalai Közlöny főszerkesztője, a helytörténet kutatója. 1912-ben emeletén nyílt meg a Folyammérnöki Hivatal, amely az akkori országhatártól Baranyaig irányította a Dráva és Mura vízügyi szolgálatát.

Az emléktáblát állította a 2006. esztendőben:
(Az Ön neve)

Vasemberház:
műemlék épület

Barokk stílusú uradalmi épület a 18. század közepéről. Hajdan földszintjén sörház és üzletek voltak. Emeletén a Batthyány uradalom tisztviselői laktak. Az épületet a 19. század első felében klasszicista jegyekkel átalakították. A „Vasember” az 1880-as évektől itt működő vaskereskedés cégérszobra volt. Másolata 1981-ben került a házra, amikor kialakították a mai árkádsort is.

Az emléktáblát állította a 2004. esztendőben:
Belvárosi Patika Bt.

Törvényház

helyi jelentőségű épület

1936—37-ben épült igazságügyi palotának. Az épületterveket Hübner Tibor, a homlokzattervet K. Császár Ferenc budapesti építész készítette. 1984-től a Városi Bíróság és Ügyészség mellett az épületben működött a városi tanács. 1990 óta az épület e részén a polgármesteri hivatal található.

Az emléktáblát állította a 2004. esztendőben:
Letenye Város Önkormányzata

Kvartélyház

műemlék épület

A vár köveinek felhasználásával a 18. század közepén épült uradalmi vendégfogadó. Később Zöldfa néven a Dunántúl egyik legnagyobb vendéglője és szállodája volt, emeleti nagytermében híres koncertekkel, színházi előadásokkal, bálokkal. 1880-tól az épület Igazságügyi Palota, 1943–45 között internáló tábor volt. A mai Bolyai János Általános Iskola 1952-től működik itt.

Az emléktáblát állította a 2007. esztendőben:

KEG-EAST ZRT.

Lőwi-ház

helyi jelentőségű épület

A 19. század elején épült kora klasszicista stílusban. Nagy raktárhelyiségei bérraktárként szolgáltak. Földszintjén — a hajdani emeleti gabonaraktár támasztóelemeként — erőteljes hengeres oszlopok láthatók. Tulajdonosa, Lőwi József, a trieszti Adria Biztosító Társaság ügynöke, később repceolaj-finomítót rendezett be a házban.

Az emléktáblát állította a 2005. esztendőben:

Délzalai Vízfűtő és Csatornamű Rt.

Gutmann-palota

műemlék épület

A klasszicista lakóház és üzleti székház 1931-ig volt a családé. A cégalapító Gutmann S. Henrik apósa, Strasser Lázár gabona nagykereskedő építhette 1820 körül. A család beliscsei és kanizsai faipari üzemei európai hírűek voltak. 1892-ben Gutmann Vilmos kezdeményezte a helyi sörgyár alapítását. A ház 1952–2000 között a Thury György Múzeum otthona volt.

Az emléktáblát állíttatta a 2006. esztendőben:
Tüttő István és családja

ERZSÉBET tér 11.

Szeidmann-ház

helyi jelentőségű épület

Az 1890-es években épülhetett. Telkén 1890-ben régi temetőhelyet találtak. Az eklektikus bérház tulajdonosa Szeidmann Samu szikvízgyáros volt. A szikvízgyár mellett itt működött a század elején Zerkowitz Zsigmond borkereskedő cége, később pedig a Strém és Fiai terménykereskedő cég. 1950 és 2004 között földszintje keleti oldalán volt a nyomda.

Az emléktáblát állíttatta a 2005. esztendőben:
PÁLMÖB Kft.

ERZSÉBET tér 14-15.

Kiskastély

helyi jelentőségű épület

1874-ben Krausz Mária nyaraló lakházaként épült eklektikus stílusban. Az 1941—1952 közötti tulajdonosa után Lázár-villaként ismerték a városban. 1997-től városi galériaként működik, ekkor kapta a Kiskastély elnevezést.

Az emléktáblát állíttatta a 2004. esztendőben:
Zalakaros Város Önkormányzata

ERZSÉBET tér 14-15.
(Kiskastély udvar)

Magtár

műemlék épület

Magtár céljára épült 1800 körül, későbarokk stílusban. Kőkeretes vasajtója eredeti. Az 1920—30-as években az 1846-ban alapított, híres Danneberg és Weisz gabona- és terménykereskedő cég használta raktárnak. A város önkormányzata 2006-ban újíttatta fel az épületet, uniós és állami támogatással, Krémer József tervei szerint.

A felújítási munkát végezte és az emléktáblát állította a 2006. esztendőben:

Zalai Általános Építési Vállalkozó Zrt.

Kaiser-ház

helyi jelentőségű épület

Kaiser Sándor utépitő vállalkozó építtette bérháznak 1869-ben. Itt volt a Dreher-féle „söröde” sörraktára, a 20. század elején egy gabonakereskedés, majd a Hazai Általános Biztosító Rt. Főügynöksége. Később a tulajdonos bórkereskedők után „Steiner és Kardos”-házként emlegették az épületet. A szomszéd épületbe 1950-ben kerülő megyei nyomdaipari vállalat itt alakította ki irodáit.

Az emléktáblát állította a 2004. esztendőben: Brenner Árpád és a KANIZSAI NYOMDA KFT.

Benzián-ház

helyi jelentőségű épület

A 19. század elején Benzián Izrael gabona nagykereskedő, majd a vállalkozásban utóda, Löwinger Izrael tulajdona volt, akinek fiaival közös cége a bécsi gabonavásárok egyik rendezője volt, ott fiókot létesített. A nyugati felén időközben átépített ház új gazdája, Armuth Náthán 1912-ben a mára lebontott magtárban (Rozgonyi u. 4.) alakította ki az első állandó mozi, az Urániát.

Az emléktáblát állította a 2005. esztendőben: Kuczko és Fia Kft.

Arany Szarvas Szálló

helyi jelentőségű épület

1875-ben építtette Knortzer György vendéglős 32 szobás szállodának, eklektikus stílusban. Az akkor kétemeletes épületben volt a szálloda, földszintjén a kávéházzal, a 19. számú házban az étterem és a sörcsarnok. Az 1930-as évektől csak a Kis Szarvas vendéglő működött tovább a 19. szám alatt. 1942-től Szever József vezette itt jónévű vendéglőjét.

Az emléktáblát állíttatta a 2003. esztendőben:
Bicsák Miklós könyvkötő mester és családja

Szerb-ház

helyi jelentőségű épület

A görögkeleti szerb egyház e telke udvari részén építtette Szent Miklós titulusú templomát 1792-ben, majd az azévi nagy tűzvész után 1798-ban. Az épületet 1960 körül elbontották. Az utcai részen a bérházukat 1852—53-ban emeltették, 1870-ben bővítették. A 20. század elején itt volt a Fiume kávéház, és benne 1907-től a város első mozija, az Apolló Mozgóképszín.

Az emléktáblát állíttatta a 2003. esztendőben:
Tajti Zsuzsanna és Tarnóczy Attila

Ebenspanger-ház

helyi jelentőségű épület

Az Ebenspanger (később újnépi Elek) család lakóháza. 1867-ben épült, romantikus stílusban. Földszintjén volt a család 1834-ben alapított bőr-, bor- és terménykereskedő cége.

1883-ban itt nyílt meg a város 3. patikájaként a Megváltó Gyógyszertár. 1944—45-ben néhány hónapig a házban működött Somogy megye közigazgatási apparátusa.

Az emléktáblát állíttatta a 2003. esztendőben:
Zalai Hírlap Kiadói Kft.

Centrál Szálló

helyi jelentőségű épület

Helyén a 19. század elején a postautak találkozási pontjában állt a postaépület. A később itt emelt bérházak helyére Zerkowitz Lajos bornagykereskedő vezetésével egy konzorcium 1912–13-ban építtette fel ifj. Gyenes Lajos és Vajda Andor budapesti építészek tervei alapján a Központ (Centrál) Szállót, kávéházat, éttermet és bérpalotát.

Az emléktáblát állíttatta a 2003. esztendőben:
Kánizsa Centrál Kft.

Rosenfeld-ház

helyi jelentőségű épület

Rosenfeld Adolf kereskedő lakóháza. Utcai részét 1875-ben építtette át, eklektikus stílusban. Homlokzatának vonalvezetése az egykor mellette állott városháza vonalait követi. Földszintjén működött majd 100 éven keresztül az 1832-ben alapított Rosenfeld-féle fűszer-, csemege-, üveg-, porcelán- és díszműáru üzlet.

Az emléktáblát állíttatta a 2004. esztendőben:
Göndör István

Mayer-ház

helyi jelentőségű épület

A hagyomány szerint Malek Menyhért pogányszentpéteri földesúr itt építtette fel emeletes házát 1710 körül. Ez az épület későbbi. Gazdája, Mayer Gottlieb a napoleoni háborúk révén emelkedett ki a nagykereskedők sorából, és lett 1842-ben az Iparos és Kézműves Egyesület első vezetője. A maga idején lakóháza egyike volt a legszebbeknek a megyében. Utcai részét 1875-ben átalakították.

Az emléktáblát állíttatta a 2007. esztendőben:
(Az Ön neve)

Hercegi-vár

műemlék épület

A 18. század elején építtette a város földesura, barokk stílusban. A század közepén a Batthyány család uradalmi tisztartói háza lett. Itt működött 1945-ig a hercegi erdőhivatal, a Zalai Közlöny szerkesztősége és kiadója 1922–1947 között; az udvari részben 1805–1822 között a zsidó hitközség imaháza. 1968-tól a Thúry György Múzeum otthona.

Az emléktáblát állíttatta a 2006. esztendőben:
TOMPA Ingatlanforgalmi Kft.
VARIA Kft. Nagykanyizsa

[18]

FŐ út 5.

A hitközség háza

műemlék épület

1831-ben építtette az izraelita hitközség iskolájának, klasszicista stílusban, Horsetzky Mór, kora tudós orvosa kezdeményezésére. Az építkezéshez telket és téglát Batthyány Fülöp herceg adott. Az iskola működtetésének anyagi alapját az utcai rész bérbeadása teremtette meg. 1890-ben költözött ide az 1730-ban alapított Fekete Sas patika. A homlokzat K-i része még őrzi ennek emlékét.

FŐ út 6.

Zsinagóga

műemlék épület

Az erősödő hitközség 1807-ben, Wojta Ferenc uradalmi építő terve szerint kezdte építeni a hercegtől kapott telken. 1817-től az akadozó munkát a varazsdi Dank vezetésével, a bécsi Ehmann és a marburgi Marek tervei alapján folytatták. A tetőszerkezet Grácban készült. A klasszicista épületet 1821-ben avatták. Emeleti karzata és orgonája – első az országban – 1844-ben, alsó karzata 1890-ben készült.

Az emléktáblát állíttatta a 2007. esztendőben:
(Az Ön neve)

[43]

FŐ út 6. (Zsinagóga udvar)

Korona Szálló

műemlék épület

Uradalmi épület. Mai homlokzatát a 19. század közepén nyerte el. A vár köveiből épült a 18. század elején, barokk stílusban. A „Korona” 1932-ig volt a környék legrégebbi és legelőkelőbb szállodája. Emeletén 16 szoba, a földszinten étterem, kávéház és szép kerthelyiség várta a vendégeket. Legnevesebb bérloí Szigrist Róbert és Bogenrieder József voltak.

Az emléktáblát állította a 2006. esztendőben:
ARKÁDSOR Kereskedelmi Részvénytársaság

Bazár udvar

műemlék épület

A Dél-zalai Takarékpénztár építtette székházának és bérháznak 1881-ben, eklektikus stílusban, bécsi építész tervei alapján. Kivitelezői Hencz Antal építész és Hirschl Ede vállalkozó voltak. A századfordulón sok más üzlet mellett itt működött a neves Központ (Centrál) Kávéház. Udvarában áll az Ady utca 4. számú lakóházból áthelyezett ón fiúcska figura.

Az emléktáblát állította a 2004. esztendőben:
Nagykánizsa Város Környezetvédelméért Alapítvány

Weiser-ház

helyi jelentőségű épület

Weiser József gépgyáros lakóháza; Ludwig Schöne bécsi építész tervei alapján 1885-ben épült, eklektikus stílusban. Földszintjén a tulajdonos híres vaskereskedése és raktára működött.

Az emléktáblát állította a 2003. esztendőben:
Draskovics Műszaki Kereskedés

Dobrovits-ház

helyi jelentőségű épület

A 18. század második felétől megjelenő görög kereskedők közül a Dobrovicsok fontos szerepet játszottak a város életében. Dobrovits Dömötör háza a telek utcai részén állt. E szárnyát 1885-ben építette a tervező Sallér Lajos. Földszintjén volt Gartner Vilmos péksége egyike. A fiú, Dobrovits Milán, a letenyei kerület képviselője hatvan évig, 1955-ig volt a görögkeleti egyházközség – utolsó – gondnoka.

Az emléktáblát állíttatta a 2006. esztendőben:

Kanizsa Pékség Zrt.

Kocsiszín

helyi jelentőségű épület

A telek utcai részén építtette meg emeletes Patikaházát 1860–61-ben Belus József gyógyszerész, később polgármester. Leszármazottaival együtt itt működtette tovább az 1831-es alapítású, Igazságához címzett patikát. Az 1982-ben lebontott házából csak ez a még régebbi épület maradt, amelyben – a személygépkocsi megjelenéséig – a mindenkori tulajdonosok fogatukat tartották.

Az emléktáblát állíttatta a 2004. esztendőben:
Merkly Belus család

Babochay-ház

helyi jelentőségű épület

Babochay György polgármester lakóháza. 1883-ban épült, eklektikus stílusban. A helyén állott, szélesebb, régi házban működött 1875 után néhány évig a Fekete Sas patika. Emblémái a kapualjban láthatók, empire stílusú berendezését a múzeum őrzi.

Az emléktáblát állíttatta a 2003. esztendőben:
Károlyi Ügyvédi Iroda

Bogenrieder-palota
helyi jelentőségű épület

Helyén egykor a Rózsa Szálló állt, amelyet 1896-ban Bogenrieder József vendéglős és szállodás vásárolt meg. A szálló 1914-ig működött itt, amikor Bogenrieder felépíttette szecessziós stílusú, nyaralószerű palotáját. A tulajdonosok egyike, Bogenrieder Frigyes, a Megváló gyógyszerár tulajdonosa – hírneves birkózó – idősödve a sportélet jeles szervezője és támogatója volt.

Az emléktáblát állíttatta a 2005. esztendőben:

AQUAPROFIT

Műszaki, Tanácsadási és Befektetési Rt.

Biztosítópala
helyi jelentőségű épület

Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság székházának és bérpalotájának építtette 1913—14-ben Kármán Aladár és Ullmann Gyula budapesti műépítészek tervei szerint, eklektikus, szecessziós stílusban. A kivitelező Merbl Arnold temesvári építész volt.

Az emléktáblát állíttatta a 2003. esztendőben:
Gadányi Csaba

Újváry-ház
helyi jelentőségű épület

Újváry Illés tisztartó háza. A 19. század utolsó negyedében épült. Újváry, a város tekintélyes polgára iskolaszéki tagként is különösen a népoktatás feltételeinek megteremtését, javítását tekintette szívügyének. A házban az 1910-es évektől Royal, majd Sport néven kávéház és étterem, illetve az 1920-as években Petőfi névvel szálloda is működött.

Az emléktáblát állíttatta a 2006. esztendőben:

KOGAZ

Bankpalota

helyi jelentőségű épület

1903-ban építette székházának az Osztrák–Magyar Bank Hubert József budapesti építész tervei alapján, eklektikus stílusban. 1924-től a Nemzeti Bank székháza; később is pénzintézeteknek adott otthont.

Az emléktáblát állította a 2003. esztendőben:
Kereskedelmi és Hitelbank Rt.

Fő út 16.

Harkányi-ház

helyi jelentőségű épület

A 19. század utolsó negyedében építette Harkányi (Hirschl) Ede. Harkányi Bachrach Gyulával, majd önállóan középületek sorát emelte a Monarchiában. Piski, Nagyvárad, Szabadka, Déva, Miskolc, Kaposvár, Sopron, Eger, Csáktornya, Varasd, Kanizsa jelentős épületegyüttese őrzi emlékét. Közös alapították 1894-ben a Merkur vasgyárat is.

Az emléktáblát állította a 2005. esztendőben:

Zalai Általános Építési Vállalkozó Rt.

Fő út 17.

Inkey-ház

helyi jelentőségű épület

A 19. század elején pallini Inkey Ádám nagyrécsei földbirtokos városi háza állt itt. A század közepén Zombor Ferencné, gróf Hugonnay Berta tulajdona lett. Emeletét 1887-ben, élete utolsó évében Inkey Tivadar, 1892-ben a szolgabírói hivatal bérelte. 1905-től dr. Szigethy Károly törvényszéki orvos, 1949-től a Nagykánizsai Első Temetkezési Biztosító Egylet háza volt.

Az emléktáblát állította a 2006. esztendőben:
Balassa Építész Stúdió Kft.,
fennállásának 15. évfordulóján

Fő út 19.

Rózsa Szálló

helyi jelentőségű épület

A 19. század közepén 16. városi sorszámmal Zsombor Ferencné, gróf Hugonnay Berta földszintes épülete állt itt. A 20. század elején már emeletes házat a Hugonnay családtól 1913-ban özv. Keész Józsefné, Kovacsics Mária, a Rózsa Szálló bérlője vásárolta meg, aki a Fő út 13. alól átköltöztetett szállodáját – Új Rózsa néven – itt működtette tovább.

Az emléktáblát állíttatta a 2005. esztendőben:
APEH Zala Megyei Igazgatósága és Ingatlankezelési Intézmény,
a homlokzat felújíttatói

Keller-ház

helyi jelentőségű épület

Vidákovich Ferenc bábsütő háza már a 19. század első felében állt. Fő úti oldalát 1884-ben építtette emeletesre Hencz Antallal Keller Ignác cipész. Keller 1862-ben alapított cége a Monarchia kiállításain, vásárain nyert aranyérmeivel országos ismertségre tett szert. A ház 1906-ban lett Frank Vilmosé, aki a Bazár udvarban működtette férfiruházati áruházát.

Az emléktáblát állíttatta a 2005. esztendőben:
FÖLDI Kft.

Tüzérlaktanya

helyi jelentőségű épületegyüttes

A lövontatású tüzérségnek épült, a terület É-i részén lovardával. 1932-re készült el. 1992-ig használták laktanyaként. Tervezője Medgyaszay István volt. A légénységi épület honfoglalást idéző sgraffitoi Kacziány Aladár festőművész alkotásai, 1929-ből. A kivitelezést a budapesti Farkas és Kármán cég kezdte, majd a helyi Horváth és Vas cég, Kalmár Zoltán és Kertész Béla folytatták.

Az emléktáblát állíttatta a 2007. esztendőben:
(Az Ön neve)

Kiskanizsai Polgári Olvasókör székháza

helyi jelentőségű épület

1870-ben Hajgató Sándor javaslatára alakult a tagjai kulturális gyarapodását szolgáló egyesület. 1900-ban Tóth Mihály helyi építővel itt emeltették földszintes székházukat. Városi és állami támogatással, 23 tag vagyona terhére felvett kölcsönből, az 500 tag közös munkájával 1928-ban kibővítették, emeletet építettek rá. 1958 óta Kiskanizsa művelődési háza.

Az emléktáblát állíttatta a 2005. esztendőben:
Hohl család és a **kanizsa** bútorkft.

[31]

HAJGATÓ u. 1.

Hadastyán-ház

helyi jelentőségű épület

Az utca felé forduló oromfalával a hajdani Kanizsa jellegzetes épülete. A 19. század első feléből származhat. A helyi Hadastyán Egylet ebben az épületben székel. 1885 és 1915 között működött főleg betegsegélyezési céllal. A kiszolgált és tartalékos katonák csukaszürke uniformisukkal, kakastollukkal, rézveretű kardjukkal, fehér zászlójukkal, rezesbandájukkal színfoltjai voltak a városnak.

Az emléktáblát állíttatta a 2007. esztendőben:
(Az Ön neve)

HUNYADI u. 3.

Plihál-ház

helyi jelentőségű épület

A Schirtz-féle sarokházat 1883-ban vette meg bővítője, Plihál Ferenc, aki 1848-ban gimnazistaként állt honvédek. Tíz évnyi katonáskodással büntették, mégis fősolgabírósáig jutott. Ezután lett Kanizsán bíró, közjegyző és a Szépítő Egyesület elnöke. Plihál Ferencné az 1881-ben nőegyletként alakult helyi „Veres-Kereszt” Egylet – az országos szervezet egyik alapítója – első elnöke volt.

Az emléktáblát állíttatta a 2006. esztendőben:

alapítása 125. évfordulóján a
Magyar Vöröskereszt Városi Szervezete

KATONA J. u. 1.

Schulhof-ház

helyi jelentőségű épület

A Monarchia jelentős terménykereskedelmi központjává fejlődő Kánizsán a bornagykereskedések is nemzetközi hírűvé váltak.

Évente 200 000 hektolitert szállítottak, főleg Ausztriába és Svájcba. Schulhof Adolf, a borkereskedők egyike 1888-ban építtette fel e házát. A szép terrakotta szoborcsoport a világhírű, bécsi Victor Brausewetter (1845–1926) munkája.

Az emléktáblát állíttatta a 2007. esztendőben:
(Az Ön neve)

Strém-ház

helyi jelentőségű épület

A Strém család háza, 1870 körül épülhetett. Strém Vilmos és Klein Illés fűszer és gyarmatáru nagykereskedését 1862-ben alapította. A cégnek élénk kapcsolatai voltak Horvátországgal, Ausztriával; raktárai Triesztben és Fiumében. Üzlete, kenderfonó- és kötélgyára az Erzsébet tér 22. alatt működött. Piacvesztését a trianoni békeszerződés okozta.

Az emléktáblát állíttatta a 2007. esztendőben:
(Az Ön neve)

Tandor-ház

helyi jelentőségű épület

A 19. és 20. század fordulóján tervezte és építtette – nővérének, Kuhár Ferencnének – Tandor Ottó (1852–1913). A kánizsai születésű építész, egyetemi tanár Steindl Imre vezetésével részese volt az Országház tervezésének, építésének. Mestere halála után az építkezést ő fejezte be. Az idősödő Tandor sokszor volt vendége e háznak.

Az emléktáblát állíttatta a 2004. esztendőben:
PAPÍRKIRÁLY
Pro Format Kft.

Postaház

helyi jelentőségű épület

Valószínűleg Pichler Ignác építtette az 1860-as években. Kapukeretén a vésett háztábla az 1872-ig használatos folyamatos sorszámozással egyedülálló a városban. 1865-től Lackenbacher Herman, 1877-től Weiser József tulajdona volt. 1867-től földszintjén működött Chinorány Géza vezetésével az állami postahivatal, jobbra a levélpostával, balra a kocsipostával.

Az emléktáblát állíttatta a 2004. esztendőben:
Magyar Posta Részvénytársaság

KIRÁLY u. 37.

„Zenede”

helyi jelentőségű épület

1903-ban építette Morandini Román a laktanya pótraktárának. 1926-ban ebben az épületben nyitotta meg 99 növendékkel, Vannay János vezetésével zeneiskoláját a város. Az intézmény 1940-ben költözött a Sugár út 18-ba. Helyén, a piarista rendnek átadott ingatlanban, ekkor nyílt meg a mezőgazdasági képzést folytató téli gazdasági iskola, 1943-tól a forgalmi adóhivatal használta.

Az emléktáblát állíttatta a 2007. esztendőben:
Farkas Ferenc Zene- és Aranymetszés Művészeti Iskola
és a Kanizsai Zeneiskoláért Alapítvány

KIRÁLY P. u. 2.

Vécsey-ház

helyi jelentőségű épület

Vécsey Zsigmond 1912-ben épült háza. Védett kapuja az Oeti öntödében készült Budapesten. Vécsey 1893-tól főkapitánya, 1896-tól 1913-ig, haláláig polgármestere volt Kanizsának. Idejében a stagnáló város új fejlődésnek indult. A házban volt a század második felében a DKG óvodája, bölcsődéje. A város új bölcsődéje 2002-ben készült el.

Az emléktáblát állíttatta a 2005. esztendőben:
 Drink System Kft.
Nagykanizsa, Új élet u. 1/B

KISFALUDY u. 19.

Imaház és lelkeszlakás

helyi jelentőségű épület

A kanizsai missziós református egyházközség 1887-ben alakult a Tapolcától Fiuméig és a stájer határig terjedő terület központjaként. Ezt az épületet – a Somsich-házat – 1893-ban vásárolták, és átalakították imaház, valamint lelkeszlakás céljára. A ház 1934-ig, templomuk felépüléséig szolgálta a hitéletet.

Az emléktáblát állította a 2006. esztendőben:
Nagykanizsai Református Gyülekezet

Kórházkápolna

helyi jelentőségű épület

Községi köznevelésből, a város és a Népjóléti Minisztérium támogatásával 1933-ban készült el. Terveit Vécsey Barnabás városi mérnök készítette. Szent Mártont ábrázoló oltárképe eredetileg az egykori városi kórházhoz, az Ispitához tartozó Szent Márton-kápolnát díszítette. 1884-ben került a kórház akkori kápolnájába, majd 1933-ban mai helyére.

Az emléktáblát állította a 2005. esztendőben:
GÁZGÉP KFT.

Temetőkápolna

helyi jelentőségű épület

A temető 1769-ben nyílt meg. Első sírkövét 1779-ben emelték Terzer Vencel „király-szappanfőző”-nek. Az útnak háttal álló kőről azt tartották, hogy száz évente az út felé fordul. Az 1892-ben ravatalozóval bővített kápolna 1847-ben Tárnok Alajos uradalmi igazgató alapítványából épült. A keleti oldal sírboltjait 1891-től kezdték építeni. Az 1100 áldozat hősi temetője 1928-ra készült el.

Az emléktáblát állította a 2006. esztendőben:
Szili Győző és családja

Szent Bertalan-kápolna

helyi jelentőségű épület

A hajdan legjobb termőhelynek tartott szőlőhegy kápolnájának harangja 1700-ban készült. Ezt a világháborúban rekvirálták, így a gazdák 1922-ben újat öntettek. A kápolnát 1776-ban Szent Donát, 1816-ban Szent Bertalan titulussal említik. Ekkoriban mindkét szent napját körmenettel ünnepelték a gazdák. A kápolna melletti, mára felhagyott temető létesítésének időpontját nem ismerjük.

Az emléktáblát állíttatta a 2007. esztendőben:
(Az Ön neve)

LÁTÓHEGY

A kötélverő háza

helyi jelentőségű épület

Az utca felé forduló oromfalával a hajdani Kanizsa jellegzetes épülete. A 19. század első felében épült, klasszicista jegyekkel. Az 1920-as évekig itt volt a közismert Rozs-féle kötélverő műhely. Rozs Ferenc utódai házára Wegroszta Zoltán népi iparművész készített szobrot 2004-ben. Szent András apostolt a kötélverők védőszentjükként tisztelték.

Az emléktáblát állíttatta a 2007. esztendőben:
(Az Ön neve)

MAGYAR u. 24.

Inkey-kápolna

műemlék épület

1702-ben Umsunst János itt építtette fel a Három Kereszt kálváriát. 1768-ban ennek helyén építkezett pallini Inkey Boldizsár, a palini központú, 100 000 holdas birtok ura. A későbarokk kápolnában volt a családi kriptá is. A kálvária stációit az épület alaprajzát követő fal szobrokkal díszített fülkéivel alakították ki. A három nagyobb keresztek álltak. A középső barokk korpusza a múzeumban látható.

Az emléktáblát állíttatta a 2007. esztendőben:
(Az Ön neve)

MAGYAR u. vége

Lazsnaki kastély

helyi jelentőségű épület

A korábbi téglavető helyén a terület megvásárló Back Károly 1891-ben építtette fővárosi építész vezetésével, 25 szobával. A 22 holdas angolparkot Hein János tervezte szökőkúttal, kertézlakkal, üvegházzal, fürdőházzal, mesterséges várrommal, tóval és szigettel. Miután a város megvette, 1943-ban tudószanatóriumot nyitott benne. A park D-i határa mellett állt a népszerű lazsnaki vendéglő.

Az emléktáblát állíttatta a 2007. esztendőben:
(Az Ön neve)

Uradalmi magtár

műemlék épület

A 18. század első felében épült barokk stílusban, a szomszédos hercegi várhoz tartozott. Eredetileg a földszintjén volt az uradalmi istálló és kocsiszín, emeletén a magtár. Jelenlegi tulajdonosa a Zalaerdő Zrt. A cég elődje, a Dél-zalai Állami Erdőgazdaság az államosításoktól 1967-ig a hercegi várban működött. A magtár földszinti részét üzemi étteremként használták.

Az emléktáblát állíttatta a 2006. esztendőben:
Zalaerdő Erdészeti Zártkörűen Működő Részvénytársaság

Szentháromság-kápolna

helyi jelentőségű épület

A szőlőhegy birtokosai 1753-ban emeltették, szolgálva a templommal még nem rendelkező Bagola lakóinak hitéletét is. Az 1824-es leírása szerint tornya még fából volt – belsejében 44 kg-os haranggal –, volt viszont már kórusa, orgonája és sekrestyéje. Szinte teljes újjáépítésével 1876-ban nyerte el mai megjelenését. Miséket a hívek kérésére celebráltak a kápolnában.

Az emléktáblát állíttatta a 2007. esztendőben:
(Az Ön neve)

Förhénci kápolna

műemlék épület

1761-ben épült barokk, egyhajós, hagymakupolás kápolna. Urunk színeváltozása (Transfiguratio) titulusú. Későbbi szentélyfreskója ugyanezt a bibliai jelenetet örökíti meg. Az ünnep napjához, augusztus 6-hoz kapcsolódik a bor megáldásának általános szokása, és a szőlőhegy egyik búcsúja is.

Az emléktáblát állította a 2004. esztendőben:
Skanecz család,
Balogh György, Molnár István

Stern-ház

helyi jelentőségű épület

1883-ban építtette Stern J. Mór téglagyáros, nagybirtokos, helyi bankok igazgatósági tagja lakóházának és vállalata irodáinak. A Stern J. Mór és Fiai céget 1863-ban alapította. A ma is létező téglagyárukat, amelyet 1858-ban létesített a Déli Vasút a Csengery úton, Sternék 1863-tól 1944-ig birtokolták. Ovék volt a század elejétől a Petőfi utcai Haba-féle téglagyár is.

Az emléktáblát állította a 2005. esztendőben:
"Nagykánizsa Téglagyár" Burkoló- és Falazóanyaggyártó Kft.,
a Stern-féle téglagyár működtetője

Sonnenberg-ház

helyi jelentőségű épület

Sonnenberg Frigyes postatiszt 1902-ben épült háza. A második világháború idején a maláriavizsgáló állomásnak adott helyet, majd a Tüdőbeteg-gondozó Intézet működött itt 2005-ig. Elődjét a József Főherceg Szanatórium Egyesület 1906-ban alakult helyi csoportja 1913-ban nyitotta meg a Hunyadi utca 7. alatt. 1916-ban került a Királyi Pál utca 1. alatti épületbe.

Az emléktáblát állította a 2005. esztendőben:
 Aranyzarvas Gyógyszertár
Nagykánizsa, Rozgonyi u. 1.

Knortzer-ház

helyi jelentőségű épület

Knortzer György, a Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár vezérigazgatójának háza. 1891-ben építtette. Knortzer a Tűzoltó Egylet főparancsnokaként 1893 és 1927 között megteremtette a tűzoltóság kanizsai intézményét. Elnöke volt a Zalavármegyei Tűzoltó Szövetségnek is. Házában töltötte utolsó éveit nagybátja, Knortzer Frigyes messze földön híres kanizsai szállodás.

Az emléktáblát állíttatta a 2007. esztendőben:
(Az Ön neve)

Elemi iskola és óvoda

helyi jelentőségű épület

1910-12 között a laktanya tenispályája helyén a városi mérnöki hivatal tervei szerint épült a tornacsarnokkal együtt. A szecessziós stílusú épületet a Fuchs és Gross cég emelte. Lépcsőházi korlátja nabrezinai márványból készült. A Rozgonyi u. 27. alatti, ma még álló, akkor százévesnek tartott iskolaépület kiürítése is célja volt az építésnek. Ez nem történt meg, sőt, 1914-től óvoda is működött ott.

Az emléktáblát állíttatta a 2007. esztendőben:
(Az Ön neve)

Pénzügyi palota

helyi jelentőségű épület

A korra jellemző funkcionalista jellegű épület 1943-ra készült el. Dél-Zala települései pénzügyi igazgatását végző adóügyi hivatalok és pénzügyőrségi szervek számára készült. A ház északi részében voltak az alkalmazotti lakások. Az alagsori óvóhely a világháború alatt a körzet lakossága védelmét szolgálta. A légítámaszkodások elleni védekezés szervezését 1937-ben kezdte a város légoltalmi bizottsága.

Az emléktáblát állíttatta a 2007. esztendőben:
(Az Ön neve)

Fogház

helyi jelentőségű épület

A brücsali börtön kialakítását alapul véve 1874-ben építette Hencz Antal Ney Béla terve szerint, az akkori Fő tér meghatározó tömegű épületeként. Évtizedekig „mintabörtönnek” számított: volt iskolája, kórterme, kápolnája, asztalosműhelye. ÉK-en a Törvényszék helyén működő kerthelyiség, a Zöldfa-kert határolta; cigányzenekara nem ritkán az elítéltek átkiabált kívánságai szerinti nótákat húzta.

Az emléktáblát állította a 2007. esztendőben:
Nagykanizsai Szociális Foglalkoztató Kht.

SABJÁN u. 5.

Polgári Egylet székháza

helyi jelentőségű épület

A Polgári Egylet 1885-ben, fennállásának 50. évfordulójára építette, eklektikus stílusban. A homlokzatterv Geiszl Mór, az épületterv Hencz Antal munkája. 1888-ban bővítették a nagytermi résszel. 1933-tól az lpartestület székháza, majd városi művelődési ház illetve könyvtár lett. Hozzá tartozott a szomszédos park – akkor Egylet-kert –, amely a városi társas élet kedvelt színtere volt.

Az emléktáblát állította a 2007. esztendőben:

az elődök emléke előtt tisztelgő

Rozgonyi Polgári Egylet

SUGÁR út 3.

Pannónia Szálloda

helyi jelentőségű épület

Szigriszt Róbert, a Korona Szálló bérloje építette Hencz Antal építésszel 1884-ben, eklektikus stílusban. A lakóház 10 szobás szállodai részét, amely a Korona Szálló bővítését szolgálta, Kis Koronaként emlegették. Kiss Ernő 1930-ban emeletráépítéssel modern, 34 szobás szállodává alakította Pannónia névvel. Az épület a szálloda 1991-es megszűnése óta irodaház.

Az emléktáblát állította a 2005. esztendőben:

Auto Kanizsa Kft.

SUGÁR út 4.

[26]

Városi Színház és Mozi

műemlék épület

Tervezője Medgyaszay István. 1926-ban épült, magyaros, népies szecessziós stílusban. Homlokzatát sgraffito technikával a Bánk bán, a János vitéz és A falu rossza jelenetei díszítik. Moziként 2000-ig működött. Keleti oldalán volt 1959-től három évtizeden át a kertmozi. Tőlük keletre állt 1903-tól a város nyári színháza, a fából épített, fedett, 450 férőhelyes Aréna.

Az emléktáblát állította a 2004. esztendőben:
MKB MAGYAR KÜLKERESKEDELMI BANK RT.

Rotschild-ház

helyi jelentőségű épület

A Rotschild család szecessziós elemekkel díszített lakóháza. 1911-ben építtette dr. Rotschild Jakab ügyvéd, városi képviselő, iskolaszéki elnök, akit az 1910-es évektől többször is elnökének választotta az izraelita hitközség. A helyi televíziók sorában első között alapított Kanizsa Tv 1988 óta működik itt.

Az emléktáblát állította a 2006. esztendőben:
Hodák Sándor és Alma Mater Bt.

Honvéd laktanya

helyi jelentőségű épületegyüttes

1886-ra készült el Hencz Antal helyi építész kivitelezésében a város háziezredének, az akkor alapított 20. honvéd gyalogezrednek. 1904-től az 1765-ben alapított régiós szellemi központ, a piarista gimnázium, 1923-tól a fémipari szakiskola, 1933-tól a Notre Dame Leányliceum használta. A Batthyány Lajos gimnázium – korábban más elnevezésekkel – 1948 óta működik az épületben.

Az emléktáblát állította a 2004. esztendőben:
Batthyány Lajos Gimnázium és Egészségügyi Szakközépiskola

„Közös” laktanya

helyi jelentőségű épületegyüttes

1890-re építette fel a közös hadsereg 48. gyalogezredének a szegedi Erdélyi és Társai cég. 1923-ra a piarista gimnázium számára Hüttl Dezső terve szerint átépítették. Az államosítástól gépipari, vegyipari, kőolajbányászati közép fokú és 1956-tól általános iskolai képzésnek adott helyet. 1995-től újra a piaristák 1765-ös alapítású iskolája a birtokosa.

Az emléktáblát állította a 2007. esztendőben:
Zsigmondy Vilmos és Széchenyi István
Szakképző Iskola

Blumenschein-palota

helyi jelentőségű épület

Kohn Emil és zongoraművész testvére, Hedvig – Blumenschein Vilmos módos gabonakereskedő felesége – építette 1897-ben, eklektikus stílusban. A 20. század elején élénk zenei élet folyt a házban. 1932-től dr. Kreiner Zsigmond kórházi főorvos háza volt. Az 1950-es években az Államvédelmi Hatóság használta. A város egyik legegységesebben fennmaradt palotája.

Az emléktáblát állította a 2007. esztendőben:
(Az Ön neve)

Piarista kápolna

helyi jelentőségű épület

A gimnázium kápolnájaként 1935-ben Vécsey Barnabás városi mérnök tervei alapján, Juk Béla pacsai plébános hagyatékából, a város segítségével, a Kegyes Tanítórend, a gimnázium és a Notre Dame Leánylíceum növendékeinek adományaiából emelték. A homlokzat díszítését és a piarista címet Noll József gimnáziumi tanár tervezte. Szent Pompiliusz tiszteletére szentelték fel.

Az emléktáblát állította a 2005. esztendőben:
KANIZSABER KFT.

Nőegyleti székház

helyi jelentőségű épület

1890-ben építtette Halász Elek vendéglős Sallér Lajos helyi építésszel. Emeletén volt Hotel Hungária néven a szálló, alatta az étterem. 1913-ban székháznak vette meg az Izraelita Jótékony Nőegylet. A város első, 1843-as alapítású egylete több száz taggal segítette a rászorulókat: 1888-tól a „szegények tápintézetével”, 1925-től – itt – az „iskola-konyhával” is.

Az emléktáblát állíttatta a 2006. esztendőben:
Honvéd Kaszinó Hölgklubja

Sugár út 16/a,b,c,d

helyi jelentőségű épületek

Az 1930-as évek funkcionális jellegű építészetének jó példái. Helyükön álltak a Weiser Gépgyár és Vasöntöde épületei 1884 és 1932 között. Az 1842-es alapítású cég a maga idejében Nagykánizsa legfontosabb gépipari üzeme volt. Mezőgazdasági gépei a Monarchián túl eljutottak a Balkán-félszigetre és Olaszországba is. Szép öntvényeik még fellelhetők utcáinkon.

Az emléktáblát állíttatta a 2004. esztendőben:

Zala Megyei Kereskedelmi és Iparkamara

Sugár út 18.

helyi jelentőségű épület

Sallér Lajos tervezte és építtette csendőrlaktanyának 1891-ben. A csendőrség ugyan bérelte egy évtizedig, de végül a Magyarországi Munkások Rokkant- és Nyugdíjegylete vásárolta meg és irodaházként hasznosította. Itt bérelt Krátly József polgármesternek lakást a város, majd 1939-ben zeneiskolája számára megvette a házat, és kialakította benne a mindenkori polgármester lakását is.

Az emléktáblát állíttatta a 2007. esztendőben:
(Az Ön neve)

Haba-ház

helyi jelentőségű épület

Haba Pál téglagyáros 1909-ben szecessziós stílusban épült háza. Haba József és Pál körkemencés gyára, a város harmadik téglagyára 1893-ban épült a Petőfi út végén; a 20. század végén bontották le. Haba József volt az önálló Kiskanizsa utolsó városbírója, de építési vállalkozóként lettek ismertek. Egyik munkájuk az eszteregnyei templom 1886-ból. Téglával burkolt sírboltjuk a temetőben látható.

Az emléktáblát állíttatta a 2007. esztendőben:
(Az Ön neve)

SUGÁR út 43.

Spánier-ház

helyi jelentőségű épület

A 19. század elején itt állt az uradalmi mézárszék. A nagy telek és a ház 1847-ben került Spánier Ferdinánd kereskedő birtokába, aki – Hollandiában tanulva – 1841-től szivargyártással is foglalkozott. Specialításokat is gyártó üzeme, dohányraktárai itt épültek fel. Ő volt az 1851-ben alakult Kereskedelmi Társulat első elnöke. Háza homlokzata utoljára az ezredfordulón változott jelentősen.

A 100. emléktáblát állíttatta a 2007. esztendőben:
Kuczkó és Fia Kft.

[42]

SZÉCHENYI tér 4.

Transzformátorház

helyi jelentőségű épület

Az 1890-es években építtette – mára lebontott két társával együtt – a várost 1894-től villamosenergiával ellátó Transdanubia Egyesült Gőzmalmok Rt. Ezekben alakították kisfeszültségűvé a középvezetési áramot. Nagykánizsa 1938-ban kapcsolódott az országos hálózathoz. Addig a helyi lakossági és ipari igényeket a Kanizsán termelt energia és a három „táppont” kielégítette.

Az emléktáblát állíttatta a 2005. esztendőben:
ELSŐ MAGYAR KÖZVILÁGÍTÁSI Részvénytársaság

SZEMERE u. 1.

Kefegyár

Kardos Sándor kisipari cége 1906-ban betéti társasággá alakulva itt építtette fel Kardos és Tsa. kefe, ecset és cirokseprű gyárát. Kínáig, Egyiptomig jutó áruit 150 munkás termelte. Ők adták ki a kétnyelvű Osztrák-Magyar Kefeipari Közlönyt is.

A későbbi utódok helyén 1962-ben létesült a Kanizsa Bútorgyár.

Az emléktáblát állíttatta a 2006. esztendőben:
Kanizsa Trend Kft., amely a tradíció megőrzésével folytatja a magas szintű bútorgyártást az egykori gyár területén

Szent Flórián-kápolna
helyi jelentőségű épület

1773-ban a város kérte püspökétől öt védőszentje kiválasztásának jóváhagyását. Bár a kérést elutasították, a kiskanizsaiak ettől kezdve „fogadott” ünnepüknek tartották e szentek napjait. Közülük a tűztől óvó Szent Flórián tiszteletére 1867-ben szentelték fel e kápolnát, helyet adva a szent szobrának. Mára a kápolna eredeti berendezése elpusztult. A közeli fogadalmi keresztet 1868-ban állították fel.

Az emléktáblát állíttatta a 2006. esztendőben:
Horváth és Plander család

Nagykorcsma
helyi jelentőségű épület

A Batthyány-uradalom beszálló vendéglője volt. Már a 18. század közepén felmerült a kocsmáépítés szándéka, de a létezését tanúsító adat a 19. század első feléből származik. Az olvasóköri építkezéséig volt Kiskanizsa fontos eseményeinek színhelye. 1910-ben a város Geiszl Viktorral óvodává alakíttatta, amely 2000-ig működött itt. Istállóját 1921-ben Holczer Mór és Fia 350 fős mozivá építtette át.

Az emléktáblát állíttatta a 2007. esztendőben:
(Az Ön neve)

Kisdédóvoda

helyi jelentőségű épület

Az óvodai nevelés ügyének felkarolására 1875-ben, több száz taggal alakult meg a Kisdédnevelő Egyesület. Csoportjait 1880-ig bérleményekben működtette. Közadakozásból ekkor készült el itt óvodájuk Hencz Antal kivitelezésében. Építkezéseik 1885-ben az Arany János utcában folytatódtak. Az egyesület négy óvodája 1904-ben anyagi okokból került a város kezelésébe.

Az emléktáblát állította a 2005. esztendőben:

ELMIB Elso Magyar Infrastruktúra Befektetési Rt., a 125 éves, ma Micimackó Óvoda jubileumán

szentimre u. 14.

Szent György-kápolna

helyi jelentőségű épület

A kápolna első említése 1778-ból származik. Ugyanakkor van adat arról, hogy Szent György napján már korábban rendszeresek voltak a szőlőhegy búcsúi. A hívek körmenettel vonultak a helyszínre, ahol nagymise keretében történt meg a szőlő első hajtásainak megáldása. Később szokássá vált a Szent Anna napján tartott búcsú is.

Az emléktáblát állította a 2007. esztendőben:

(Az Ön neve)

szentgyörgyvári-hegy

Víztorony

helyi jelentőségű építmény

A víz- és csatornaművek kiépítése után 1927-re készült el Jendrassik Alfréd neves budapesti műépítész terve alapján a 31 m magas, 700 m³ űrtartalmú, 10 m vízoszlopmagasságú vasbeton víztorony. A 16 oldalú sokszög sarkaiban álló pillérek között ívelt cement rabcifalak vannak. Elkészülte után a város 4,5 km hosszú vezetékhálózatát 1929-ig 15 km-re bővítették.

Az emléktáblát állította a 2005. esztendőben:

GE HUNGARY RT.

KOMPAKT Fénycsőgyár Nagykánizsa

[30]

teleki u. 19.

Gyalogsági laktanya

helyi jelentőségű épületegyüttes

1915-ben hadifoglyok, katonák építették Merbl Arnold temesvári műépítész vezetésével. A Monarchia legnagyobb laktanyáira vonatkozó típusterv szerint készült 20 holdon 1200 katona részére. 1916 és 1922 között katonai al-, majd főreáliskola működött benne; kápolnája ez az épület volt. A laktanya mögött, szintén 1915-ben, 20 barakkal katonai kórház létesült. A laktanya 1997-ig működött.

Az emléktáblát állította a 2007. esztendőben:
(Az Ön neve)

**Sarlós Boldogasszony-
templom**

helyi jelentőségű épület

Kiskánizsa 1761-ben épült, 1799-ben leégett, majd újjáépített, szűkös kápolnája helyén Hencz és Berg építészek emelték az akkor önálló mezővárosnak. 1874-ben szentelték fel. Ablakai 1914-ben, új harangjai az 1920-as években, Éber Sándor bajai festő freskói, stukkói az 1927. évi restauráláskor készültek. 1962-ben Jets György és Konfár Gyula festették újra oldalfalait.

Az emléktáblát állította a 2005. esztendőben:
Kálcsics család

Szeszgyár

helyi jelentőségű épület

A Dunántúli Mezőgazdák Szeszfinomító Rt. 1903-ban alakult. Somogyi és zalai földbirtokosok alapították. A Gráner és Fuchs céggel ugyanekkor építették e szeszfinomítójukat. 1917-ben az épületet Ny-i irányban bővítették, és elkezdték likörgyártást is. Az első világháború után az Erzsébet téren lévő, nemzetközileg sikeres, 1835-ben alapított Blau-féle konyakgyár is tulajdonukba került.

Az emléktáblát állította a 2007. esztendőben:
(Az Ön neve)

Transdanubia

helyi jelentőségű épület

1850 táján építtette fel a város első gőzmalmát négy kereskedő. A Franz Lajos és Fiai cég modernizálta, 1894-re kialakítva a várost árammal ellátó „villámgyárát” is. A gabonasílt és az iparvágányt 1896-ban tervezte és építette Morandini Román. Transdanubia Rt. néven 1921-től a cég kiterjesztette működését a Dunántúlra. Ez az irodaházuk 1912-ben épült; 1941-ben a MAORT központja lett.

Az emléktáblát állíttatta a 2007. esztendőben:
(Az Ön neve)

VÁR út 8.

Vasvázás

helyi jelentőségű épület

A Dunántúli Kőolajipari Gépgyár a Délnyugat-Dunántúlon 1937 óta eredményes olajbányászat gépei javítására, gyártására létesült. Műhelyei alapját e jellegzetes tetőzetű gépcsarnok képezte. 1943-ban egy Teheránba szánt szövőgyár elemeiből Gaál Antal bányamérnök és dr. Falk Richárd gépészmérnök szervezési és építési tervei alapján emeltette a MAORT.

Az emléktáblát állíttatta a 2006. esztendőben:
ROTARY Fűrési Részvénytársaság

VÁR út 9. (gyárudvar)

Ferences kolostor

műemlék épület

Négyszetes, közepén kerengővel ellátott része a templommal együtt épült 38 szerzetes befogadására. 1769-ig a földszinten patikát is működtettek, ahol a szegényeknek ingyen adtak gyógyszert. A nyugati szárny és a déli, L alakú rész a 19. században épült. Földszinti ebédlőjét freskók díszítették. Intarziás ajtaját, illetve a berendezés egy részét ma a múzeum őrzi.

Az emléktáblát állíttatta a 2007. esztendőben:
Magyar József olajmérnök és családja

ZÁRDA u. 9.

Alsótemplom

műemlék épület

Patrónusa Szent József. 1714-től a vár köveiből a Berge György Kristóf várparancsnok adta telken építették a ferencesek, barokk stílusban. Főoltárképét 1747-ben Caspar Franz Sambach festette; a szószékkel együtt gróf Batthyány Lajos készítette. 1816-ra elkészült tornyába 1823-ban Hitzelberger Károly épített órát. Stukkókeretes freskói Éber Sándor és Anna munkái 1926–27-ből.

Az emléktáblát állította a 2007. esztendőben:
Nádasi Tamás és családja

Kereskedelmi iskola

helyi jelentőségű épület

Az izraelita hitközség építtette hivatalos helyiségeinek és lakóháznak 1882-ben. Geiszl Mór helyi építész tervezte. 1891–99 között az emeleten működött a középfokú kereskedelmi iskola első évfolyama. 1944–1992 között a felsőkereskedelmi iskola, majd utóda, a Thúry György Kereskedelmi Szakközépiskola otthona volt. 2000 óta főiskolai képzés folyik az épületben.

Az emléktáblát állította a 2004. esztendőben:

Nagykánizsai Kereskedelmi és Iparkamara

Bettelheim-ház

helyi jelentőségű épület

Sallér Lajos tervezte és építette. Ma is őrzi építtetője nevét - Kohn Ödön - és az építés 1896-os időpontját. Kohn kalapkereskedő cégét 1841-ben alapították. Az 1910-es években itt volt az 1809-ben alapított Bettelheim W. Samu és Fiai cég szalmatok és nádfonó gyáranak irodája. A gyár a mai Erdész utcában működött, és számos nyugati országba szállította üveghüvelyeit és nádfonatait.

Az emléktáblát állította a 2007. esztendőben:
(Az Ön neve)

Eisinger-ház

helyi jelentőségű épület

A textíliák kereskedésével 1861 óta foglalkozó Eisinger Henrik 1885-ben épített, Geiszl Mór tervezte háza. Emeletén ekkor nyílt meg Vezekényi Horváth Lilla „leánynövelde intézete”. Az 1920-as évektől a Harkányfürdőt 40 évre bérlő Antal Jenő nagyvendéglős háza volt. Keleti oldalához 1922-ben házat építettek, a városi zeneiskola alapítását megelőzve, a Fenyves-féle zeneiskolának.

Az emléktáblát állíttatta a 2007. esztendőben:
(Az Ön neve)

ZRÍNYI u. 47.

Evangélikus imaház és iskola

helyi jelentőségű épület

Az evangélikus gyülekezet 1845-ben alakult meg, bár a 16. század végén már volt lelkesze a felekezetnek Kanizsán. Koch Gottlieb asztalos e házát 1857-ben vásárolták meg imaháznak. Ezt követően építették fel az udvar végén iskolájukat, amelyet a reformátusokkal együtt használtak. Első tanítójuk 1861-től Péterfy Sándor volt. 1907-ig német nyelvű istentiszteletei is voltak a gyülekezetnek.

Az emléktáblát állíttatta a 2007. esztendőben:
(Az Ön neve)

ZRÍNYI u. 56.

Tersánczky-ház

helyi jelentőségű épület

Dr. Tersánczky József járási tisztiorvos klasszicista lakóháza. A 19. század közepén már állt. Tersánczky 1844-ben Kanizsára kerülve nagy elismertséget szerzett szemorvosként; szabadhegyi birtokosként a helyi szőlészet és borászat lelkes híve, hirdetője volt. Halála után 1910-től a Kerületi Munkásbiztosító Pénztár, majd 1938-ig az OTI itt működtette irodáit, orvosi rendelőit.

Az emléktáblát állíttatta a 2007. esztendőben:
(Az Ön neve)

ZRÍNYI u. 58.

JEGYZETEK

- [1] Az épületet fokozatosan birtokba vette a hivatalaival terjeszkedő városháza.
- [2] Kivitelezője Morandini Bálint csáktornyai építész volt.
- [3] Az 1897-es építkezés kivitelezője Bachrach Gyula volt.
- [4] A házakat Sallér Lajos tervezte és kivitelezte.
- [5] 1912-ben tulajdonosa, dr. Kreisler József íjf. Gyenes Lajos és Vajda Andor tervei szerint átalakíttatta. Ennek során homlokzata földszinti része is változott.
- [6] Az erkélyek lakatosmunkái Schável Lajos helyi mestert dicsérik. A Zrínyi utcai erkélyt 1896-ban kivitelezte Sallér Lajos.
- [7] Az üvegkereskedés emeletes raktárát Weiss Jakab fia, Ernő építtette fel 1927-ben a Zrínyi utca 31. alatt.
- [8] A gyárat 1893-ban alapította Hirschl Ede és Bachrach Gyula Első Nagykanizsai Gépgyár, Kazánkovács, Vas- és Érczöntőde néven.
- [9] A gyárat a Schwarz és Tauber cég alapította. Az északról szomszédos kétemeletes irodaházuk 1922-ben épült, helyet adva az étkezőknek és a tisztviselők lakásainak. Ettől északra a két földszintes épületben munkásaik laktak.
- [10] Aszékház Csengery úti végét Hencz Antal és Berg Károly építtette 1870-ben. 1898-ban a szomszédos, Deák téri Wlassics-házra újabb emeletet húztak. Morandini Román ekkor tervezte a mai egységes homlokzatot és a sarki kupolát. A kivitelezést Morandini Tamással együtt végezte.
- [11] Az akkor még földszintes ház emeletesre alakításának tervét 1885-ben készítette el Eisinger Henrik tulajdonos Geiszl Mórral.
- [12] Itt élt Horsetzky Mór, a város tudós orvosa, miután felesége lett Lackenbacher Julianna.
- [13] Wusztli Alajos szappanosmester, majd városi kamarás; fia, Lajos a Dél-zalai Takarékpénztár főtisztviselője volt.
- [14] Szemenyei-Nagy Tibor véleménye szerint a homlokzatot díszítő domborművek Rápolthy Lajos munkái lehetnek.
- [15] Az újabb adatok szerint 1932-ben szentelték fel Szent Márton tiszteletére. Kivitelezője Kalmár Zoltán építési vállalkozó volt.
Ólomkeretes, színes ablakai Palka József üvegfestő mester műhelyében készültek. A második világháborúban erősen megsérült ablakokból mára három lelhető fel a múzeumban.
Harangja az első világháború idején Lengyelországból került a városba.
Oltárát gróf Zichy Aladár tiroli mesterekkel készítette a kápolna elődjének, amelyet 1884-ben a kórház épületében alakítottak ki. Az alkotásban felhasználták az ugyanakkor lebontott Szent Márton-kápolnából Keresztes Szent János és Szent Ambrus szobrát, illetve Szent Márton képét.
A Kórházkápolna építésekor került a közelbe, a temetői híd ÉK-i sarkához a Sétakert Csengery úti bejáratától (a hajdani „Barátok kertje”) a kőkereszt.
- [16] Az építtető monogramja még megtalálható az egyik udvari kő ajtókeret zárókövén.
A homlokzati szarvasfej eredetileg a szomszédos szálloda második emeleti része felett elhelyezve utalt annak nevére.
1848 októberében itt tartották fogva a Perczel Mór muraközi hadjáratában elfogott 700 horvát katonát.
- [17] Knortzer szállodájának először a „Kis Hungária” nevet adta.
A 19. szám alatti épület korábban épült; Vízrendvay-házként emlegették, amíg a szálloda része nem lett.
- [18] A két összefüggő épület pincerendszerének kialakítása alapján (az összekötő folyosó e ház pincéje részeként épült) feltételezhetően a későbbi építésű. Építtetője így Szapáry István gróf lehetett 1717 és 1743 között.
- [19] A két összefüggő épület pincerendszerének kialakítása alapján feltételezhetően a korábbi építésű. Építtetője így Grassics Jakab báró lehetett 1705 és 1717 között.
- [20] Az épületet Geiszl Mór tervezte. A Zrínyi utcai épületszárny 1882-ben készült.
A banki rész bejárata Rákos Manó budapesti szobrász munkája 1928-ból.

- [21] Az épületet Merbl Arnold temesvári műépítész kivitelezte.
- [22] A kápolna bővítését Sallér Lajos végezte saját tervei szerint.
- [23] A kápolnát Inkey Boldizsár építtette.
A világháborúban rekvirált harang helyett Szlezák László öntött új, 160 kg-os harangot 1924-ben.
- [24] Az épületet 1909-ben bővítették. Ekkor készült a Rozgonyi utca 1/b alatti kocsiszin is.
- [25] A légítámadásokra készülve a polgármester vezette légoltalmi bizottság már 1937-ben a városháza pincéjében védett vezetési pontot, a templomtornyokban megfigyelőhelyeket létesített, kihelyeztek négy szirénát is. Muraköz és a város környéke „Kanizsa” névvel lett a légiriasztás egyik körzete.
- [26] Az 1930-as átépítést Kalmár Zoltán végezte.
- [27] Aszgrafftokat Raksányi Dezső tervei szerint Beszédes Ottó készítette el.
- [28] Az épületegyüttes utcai részét Say Ferenc építész tervezte.
Az udvari szárnyakat 1887 és 1892 között Sallér Lajos építtette.
- [29] A piarista gimnázium eredeti, Eötvös téri épületegyüttese északi oldalán, a kapu felett vésett kő volt „Az erénynek és tudománynak” felirattal. A bontásakor 1919 áprilisában Halis István ezt megmentette a múzeum számára. Nem tisztázott, hogy a mai felirat a középső épület nyugati bejárata felett e kő áthelyezésével lett-e kialakítva.
- [30] Arézből készült kupola a helyi Szepesy Imre munkája.
- [31] Az 1928-as bővítés kivitelezője Kertész Béla mérnök vállalkozása volt.
- [32] Az épület 1911-es külső és belső restaurálása Homorai Béla szobrász vezetésével történt.
- [33] Az épület lakatosmunkáit a temesvári Klein Dávid végezte.
- [34] A nyílászárók fém részeit a budapesti Haas és Somogyi cég készítette.
- [35] Öt harangjából négyet 1916-ban rekviráltak. A meghagyott 600 kg-os mellé 1922-ben Szlezák Lászlóval öntettek három harangot.
1927-ben a Nagykanizsáról elszármazott beregszászi gimnáziumi tanár, Haba Ferenc festette a Szent Ferencet ábrázoló oltárképet.
Az 1942-es felújításkor készült Szent Antal oltára és átalakították a Magyarok Nagyasszonya-oltárt. A munkákat Bicskei Karle János festőművész és Bicskei Karle István szobrászművész végezték.
- [36] A keleti oldal középső mellékkápolnájában Szent Erazmus-oltárán -- Inkey Boldizsár felesége, Nagy Júlia emeltette Szent Rókus és Szent Sebestyén alakja között a háttérben látszik a hajdani Kanizsa egy kis darabkája. A zsúpfődeles házak között látható a Szent Márton-kápolna, amelyet 1769-ben kezdtek építeni. Helyén ma a Kaszinó székház áll.
A torony hat öreg, 1700-as években öntött harangjából 1916-ban és 1917-ben ötöt rekviráltak. A meghagyott, kicsi, 54 kg-os harang mellé 1926-ban Szlezák Lászlóval öntettek négy új harangot.
A keresztúti reliefeket 1927-ben Lajos Béla budapesti szobrász készítette.
- [37] Az újabb adatok szerint 1818-ban épült.
Az első világháborúban rekvirált harang helyett Szlezák Lászlóval öntettek új, 130 kg-os harangot.
- [38] 1916-ban és 1917-ben négy harangjából hármat rekviráltak. A meghagyott legkisebb mellé 1925-ben öntettek négy új harangot.
Az 1942-es bővítés Kiss István szombathelyi katonamérnök tervei szerint történt.
- [39] A lelkeszlakástól keletre 1931-ben Kalmár Zoltán vállalkozóval a Gyülekezeti Otthont is megépítették.
- [40] Az újabb adatok szerint 1934. decemberében szentelték fel. Az építést a helyi Horváth és Vas cég végezte.
- [41] Az épületegyüttes lakatosmunkái a helybeli Kohn Samut dicsérik.
- [42] Halis István szerint az 1848-as muraközi hadjáratban szerepet játszó háznak akkoriban még csak a Bajza utcában álló szárnya létezett.
- [43] 1944-ben itt és a hitközség két szomszédos épületében volt a gettó, ahonnan a város és környéke 3000 zsidó lakosát indították haláltáborokba.

NÉVMUTATÓ

Az épületek címe nevük szerint:

Alsótemplom	Zárda utca 9.
Arany Szarvas Szálló	Erzsébet tér 18. és 19.
Axenti-ház	Deák tér 5.
Babochay-ház	Fő út 11.
Bachrach-ház	Csengery út 8.
Bajer-ház	Deák tér 13.
Banki székház	Csengery út 4.
Bankpalota	Fő út 16.
Bazár udvar	Fő út 8.
Benzián-ház	Erzsébet tér 17.
Bettelheim-ház	Zrínyi utca 43.
Biztosítópalota	Fő út 14.
Bogenrieder-palota	Fő út 13.
Blumenschein-palota	Sugár út 12.
Centrál Szálló	Erzsébet tér 24.
Csengery Antal út 12.	Csengery út 12.
Danneberg-ház	Ady utca 13.
Dobrin-ház	Ady utca 15.
Dobrovits-ház	Fő út 10-12. (Belus udvar)
Dohányraktár	Báthory utca 2.
Ebenspanger-ház	Erzsébet tér 21.
Eisinger-ház	Zrínyi utca 47.
Elemi iskola	Rozgonyi utca 25.
Elemi iskola és óvoda	Arany J. utca 5. és 7.
Erdősy-ház	Csengery út 24.
Evangélikus imaház és iskola	Zrínyi utca 56.
Evangélikus templom	Csengery út 37.
Felsőkereskedelmi iskola	Csengery út 10.
Felsőtemplom	Deák tér
Ferences kolostor	Zárda utca 9.
Fischel-ház	Csengery út 27/a
Fogház	Sabján utca 5.
Förhénci kápolna	Öregförhénc
Grünhut-ház	Deák tér 2.

Gutmann-palota	Erzsébet tér 11.
Gyalogsági laktanya	Teleki utca 21.
Haba-ház	Sugár út 43.
Hadastyán ház	Hunyadi utca 3.
Harkányi-ház	Fő út 17.
Hauser-ház	Csengery út 9.
Hencz-ház	Csengery út 29.
Hercegi vár	Fő út 5.
Hild-ház	Deák tér 3.
A hitközség háza	Fő út 6.
Honvéd laktanya	Sugár út 9.
Honvéd laktanya	Dózsa utca 73-75.
Imaház és lelkészlakás	Kisfaludy utca 24.
Inkey-ház	Fő út 19.
Inkey-kápolna	Magyar utca vége
Inkey-kastély	Alkotmány út 81.
Kaiser-ház	Erzsébet tér 16.
Kaszinó székház	Ady utca 7.
Kávégvár	Csengery út 88.
Kefegvár	Szemere utca 4.
Keller-ház	Fő út 23.
Kereskedelmi iskola	Zrínyi utca 33.
Király Sörfőzde	Csengery út 109. és 111.
Kisdédóvoda	Szent Imre utca 14.
Kiskanizsai Polgári Olvasókör székháza	Hajgató utca 1.
Kiskastély	Erzsébet tér 14-15. (Kiskastély udvar)
Knortzer-ház	Rozgonyi utca 11.
Kocsiszín	Fő út 10-12. (Belus udvar)
Kórházkápolna	Kossuth tér
Korona Szálló	Fő út 7.
Kőnig-ház	Deák tér 7.
A kötélverő háza	Magyar utca 24.
„Közös” laktanya	Sugár út 11.
Kvartélyház	Erzsébet tér 9.
Lackenbacher-ház	Deák tér 4.
Lazsnaki kastély	Magyar utca vége
Lőwi-ház	Erzsébet tér 10.
Magtár	Erzsébet tér 14-15. (Kiskastély udvar)
MAORT-ház	Ady utca 12.

Mayer-ház	Fő út 4. (Mester udvar)
Melczér-ház	Ady utca 3.
Méntelep	Alkotmány út 60.
Nagykorcsma	Szent Flórián tér 17.
Nemzeti iskola	Ady utca 9.
Nőegyleti székház	Sugár út 14.
OTI-székház	Ady utca 31.
Pályaudvar	Ady utca 67.
Pannónia Szálloda	Sugár út 4.
Pénzügyi palota	Sabján utca 2.
Piarista kápolna	Sugár út 13.
Plihál-ház	Katona J. utca 1.
Polgári Egylet székháza	Sugár út 3.
Pollák-ház	Deák tér 10.
Postaház	Király utca 37.
Postapalota	Ady utca 10.
Raffaeli-ház	Ady utca 39.
Rapoch-ház	Csengery út 7.
Ravatalozó	Ady utca 74.
Rosenfeld-ház	Fő út 4.
Rotschild-ház	Sugár út 8.
Rózsa Szálló	Fő út 21.
Sarlós Boldogasszony-templom	Templom tér 5.
Scherz-ház	Deák tér 6.
Schreyer-ház	Csengery út 6.
Schulhof-ház	Király utca 15.
„Semál” kaszárnya	Batthyány utca 10.
Sétakerti bejárat	Csengery út 45.
Somogyszentmiklósi templom	Dr. Szentendrey utca 6.
Sonnenberg-ház	Rozgonyi utca 8.
Spánier-ház	Széchenyi tér 4.
Stern-ház	Rozgnyi utca 1.
Strém-ház	Király utca 20.
Sugár út 16/a,b,c,d	Sugár út 16/a,b,c,d
Sugár út 18.	Sugár út 18.
„SZAKI”	Csengery út 67.
Szegő-ház	Eötvös tér 8.
Szeidmann-ház	Erszébet tér 14-15.
Szekeres-ház	Bajza utca 6.

Szent Anna-kápolna	Cserfő
Szent Bertalan-kápolna	Látóhegy
Szent Flórián-kápolna	Szent Flórián tér
Szent György-kápolna	Szentgyörgyvári-hegy
Szentháromság-kápolna	Nagybagola
Szerb-ház	Erzsébet tér 20.
Szeszgyár	Vár út 5.
Szomolányi sarok	Deák tér 1.
Tandor-ház	Király utca 29.
Téli gazdasági iskola	Ady utca 74/a
Temetőkápolna	Köztemető
Tersánczky-ház	Zrínyi utca 58.
Teutsch-villa	Bajza utca 2.
Törvényház	Erzsébet tér 7.
Transdanubia	Vár út 8.
Transzformátorház	Szemere utca 1.
Tűzlaktanya	Garay utca 21.
Tűzoltó őrtanya	Báthory utca 8.
Újváry-ház	Fő út 15.
Uradalmi magtár	Múzeum tér 6.
Városházi bérház	Ady utca 1.
Városi Színház és Mozi	Sugár út 5.
Vasemberház	Erzsébet tér 1.
Vasvázas	Vár út 9. (gyárudvar)
Vécsey-ház	Kisfaludy utca 19.
Vidor-ház	Csengery út 5.
Villanyerő telep	Csengery út 49.
Víztorony	Teleki út 19.
Weiser-ház	Fő út 9.
Weiss-ház	Csengery út 25.
Wellisch-ház	Deák tér 9.
„Zenede”	Királyi Pál utca 2.
Zerkowitz-házak	Ady utca 33. és 35.
Zsinagóga	Fő út 6. (Zsinagóga udvar)

A Czupi Kiadó – a helyi értékek kiadója – 1995 és 2007 között megjelent kötetei:

1995

Rózsás János: Duszja nővér (e dokumentum elektronikus változata a www.czupi.hu-n megtalálható)

1996

Kanizsai Almanach 1995-ről (e dokumentum elektronikus változata a www.nagykar.hu-n megtalálható)

A nevetés egészség. Dél-göcseji anekdoták (Gyűjtötte Molnár László)

1997

Gyurik Irén: Megdorgált tudat (versek)

Lenhardtné Bertalan Emma: Évtizedek sodrásában

Kanizsai Almanach 1996-ról (e dokumentum elektronikus változata a www.nagykar.hu-n megtalálható)

1998

Szabolcs András: Keszthely óvodáinak története 1870–1995-ig (elektronikusan a www.nagykar.hu-n)

Szabolcs András: Az ifjúság Helikoni ünnepségei Keszthelyen

1999

A nevetés egészség. Dél-göcseji anekdoták, történetek (Gyűjtötte Molnár László)

2000

Lengyák István: Ollóvágta

Szertics László: Gyalogutak (e dokumentum elektronikus változata a www.czupi.hu-n megtalálható)

2001

Tóthné Mátyás Erzsébet: Tanár voltam Texasban

2002

Molnár László: Lakodalmi szokások Dél-Göcsejben

2003

Lenhardtné Bertalan Emma: Évtizedek sodrásában (Második kiadás)

Jókai Mór: Báró-l dá cigán. A cigánybáró (beás nyelvre fordította Kalányos Terézia)

2004

Gáncsné Nagy Erzsébet: A Magyar Könyvtárosok Egyesülete Helyismereti Könyvtárosok ... 1994–2002

2005

Lenhardtné Bertalan Emma: Őszi szivárvány

Az Öveges József Általános Iskola és Óvoda jubileumi évkönyve

2006

A Magyar Éremgyűjtők Egyesülete Nagykanizsai Csoportja 1970–2005 (e dokumentum elektronikus változata a www.nagykar.hu-n, a Nagykanizsai Kistérségi Adatkezelő Rendszer gyűjteményében megtalálható)

Hegyi Béla: Titkolt szerepek (A regényben a főhős pappá válásának kénjait és folyamatát ismerheti meg az olvasó. Az események helyszínéül Nagykanizsát választotta az író sok Palin múltját idéző részlettel.)

2007

Mészáros József: A nagykanizsai Nagy-Magyarország-emlékmű – Schless István emlékének (e dokumentum elektronikus változata a www.nagykar.hu-n megtalálható)

Büki Erzsébet, Dezső Ferenc: A XX. század tanúi Nagykanizsán (elektronikusan a www.nagykar.hu-n)

Bakonyi István: Adolgoz arca Arcképvázlat Pék Pálról (elektronikusan a www.nagykar.hu-n)

Honlap: www.czupi.hu

Telefon: 93 320 766

E-mail: czupigyula@halisnagykanizsa.bibl.hu

Varrodai és nyomdai termékek készítése, forgalmazása!
Magánszemélyek és közületek részére egyaránt!

- Munkaruhák
- Lakástextíliák
- Kórházi textíliák
- Egyéb felsőruházat
- Szórólapok
- Nyomtatványok
- Kiadványok
- Katalógusok

Rövid határidő, kedvező ár!

Keressen minket bizalommal!

8800 Nagykanizsa, Sabján Gy. u. 3. (volt Terv u.)

Telefon: 93/509-740 Fax: 93/310-279

Nyomda: 93/509-747

KÖSZÖNET

Czupi Gyulának, Lengyák Andrásnak, Pék Pálnak
a táblák szövege nyelvhelyességi ellenőrzéséért,

a Draskovics Gravo-Stúdiónak
az emléktáblák lelkiismeretes elkészítéséért,

a Halis István Városi Könyvtárnak
az adatgyűjtésben nyújtott támogatásukért,

az Ingatlankezelési Intézménynek
tulajdonosi hozzájárulások beszerzéséért,

az önkormányzat illetékes bizottságainak
tanácsaikért, erkölcsi támogatásukért,

a Polgármesteri Hivatalnak
a műemlékek esetében az építési engedélyek beszerzéséért,

Tarnóczy Tamásnak
a táblák megtervezéséért,

a Thúry György Múzeumnak
az adatgyűjtésben nyújtott támogatásukért

és

mindazoknak, akik táblák állíttatásával
támogatásra méltónak ítélték a kezdeményezést.

